

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, VIII. Bródy Sándor-utca 5-7. Telefon: 338-330, 339-360
A szerkesztésért és a kiadásért a vezetőigazgató felel

B 1 kiadás 1953. június 6. 6 óra - perc

/Az MTI új címe: I. kerület, Fém-utca 1. Telefon:
159-490, 159-590/

A Budapesti Városi Tanács 1954. évi kulturális beruházási tervéből

i Im/Szné/Tr -cz Mi VE

A Budapesti Városi Tanács végrehajtóbizottsága foglalkozott az 1954.-évi kulturális beruházási tervvel, amelynek főbb pontjai a következők: Folytatják a jövő évben is a Fővárosi Vig. Színház nagyterem átépítését, amelyre többmillió forintot fordítanak. A munkálatokkal 1954. szeptemberében készülnek el, 160 ülőhellyel kibővítik a Vidám Színpad nézőterét.

Mintamozik építését tervezik. A dolgozó szülők megukkal vihetik ezeknek a moziknak előadásaira kis gyermekeiket, mert míg ők a filmet nézik, a mozi gyermekotthonában vigyáznak a kicsinyekre, szórakoztatják őket. A városi felnőttek az előcsarnokban dokumentumfilmvetítés nézésével és a mozi könyvtárában könyveinek olvasásával töltik el idejüket. Az üzemi és mezőgazdasági kerületek filmszínházainak tartozására és rendbehozására két és félmillió forintot fordítanak.

A Népliget nagyterem kulturparkká építését is megkezdik 1954-ben.

A Budapesti Városi Tanács már harmadik éve, évenként több mint egymillió forintos beruházással fejleszti, szépíti az Allatkertet, amely iránt nőttön nő az érdeklődés. Különösen az új pálmaházat keresik fel sokan, hosszú sorok állnak a bejárat előtt, hogy bejuthassanak. Ebben az évben mintegy kétmillió látogatója volt az Allatkertnek. A jövő évben a Budapesti Városi Tanács nagy madárteleltető építésével és az állatházak bővítésével korszerűsíti az Allatkertet. /MTI/

---● /Mostanában

Ko

M T I B E L F O L D I H I R E K

B 2 kiadás 1953. június 6. 6 óra 05 perc

/Az MTI új címe: I. kerület Fém-utca 1. Telefon: /
159-490, 159-590

Változatos műsort játszanak a filmszínházak júniusban
i PGy/PGy/Tr -cz Mi VE

Júniusban is változatos, színes filmműsor várja a szórakozni vágyó mozilátogató közönséget. Bemutatásra kerül a "Vadásztörténet" című színes szovjet film. Egész estét betöltő műsor a "Hópehelyke" című színes, szovjet rajzfilm és kísérőfilmje az "Üzbég tánc mesterei". A "Viharszerok" című új, színes, művészi magyar dokumentumfilmet júniusban Budapesten is bemutatják a filmszínházak. A "Halálraítélt hajó" című német film izgalmas jelenetek során beszél el az "Anna Susanna" hajó bátor matrózainak kelendő történetét. Három új csehszlovák film is szerepel a júniusi műsorban. Így az "Emberrablók", amely megtörtént eseményt, egy csehszlovák repülőgép elrablását és utasainak jogtalan fogvatartását mutatja be drámai erővel. Ugyancsak bemutatásra kerül a "Hajnalodik felettünk" című játékfilm, valamint "Az asszony állja a szavát" című filmvígjáték. /MTI/

Régi népi játékok elevenednek fel az iskolák sportünnepségén
i gyr/HM/Tr Mi VE

A Népművészeti Intézet dolgozói régi népi játékokat kutatnak fel és azokat a művészeti együttesek és iskolák rendelkezésére bocsájtják. Ilyen régi népi játék például a hosszú méte, amelyet június 14-én a közép- és általános iskolák tanulói a Kinizsi-sportpályán sportünnepség keretében mutatnak be a nagyközönség előtt.
A hosszú méte labdajáték, amelyet két tagú csapat játszik. /MTI/

Ko

MTI BELFÖLDI HIREK

B 3. kiadás 1953. június 6. 6 óra 10 perc

/Az MTI új címe: I. kerület Fém-utca 1. Telefon:
159-490, 159-590 /

Képzőművészeink készülnek a IV. Világifjúsági Találkozóra
i P^{Gy}/PGy/Tr -cz Mi VE

A munkás, paraszt és tanulófiatalokon kívül neves művészeink is komoly munkáival készülnek a IV. VIT nemzetközi művészeti versenyére. Témáikban megörökítik a szocializmust építő magyar ifjúság életét, munkáját, a világ ifjúságának testvéri összefogását. A VIT-re készülő képzőművészeink közül Kokas István "Falusi uttorók sakkoznak" és a "Jegyzetelő lány", Litkei József "Koreai egyetemista", Demjén Attila "Munkamódszerátadás", Breznay József "Tanuló egyetemisták" című művén dolgozik, Sarkantyú Simon a világ ifjúságának testvéri összefogását ábrázolja festményén, Kolozsvári Pál egy falusi kultúrcsoportról készít grafikai munkát.

Szobrászaink közül Farkas Aladár "Fiatalfolyamór" című szobrán dolgozik, Somogyi Árpád portrét készít egy ipari-tanuló leányról, Segesdi György pedig egy sztálinvárosi diákbrigádról és ácsbrigádról szóló kompozícióban dolgozik.

A pályaműveket június 25-re kell beküldeni a Magyar Képzőművészek és Iparművészek Szövetségéhez. A művek legjobbjaikat a IV. VIT idején a Bukaresti Nemzetközi Képzőművészeti Kiállításon is bemutatják. /MTI/

Csikós Lajos, a Láng-gyár legjobb ifjúságunkás öntője 228 százalékot ért el a Béke-Világtanács budapesti ülésének tiszteletére

i Gö/Gö/Tr Hbj VE

Csikós Lajos a Láng Gépgyár ifjúságunkás öntője nemrégiben töltötte be 20. életévét. Munkájáról, negyszerű eredményeiről sok idősebb szektárs példát vehetne. Első szervezésnapját, május 17-ét 195 százalékos teljesítménnyel köszöntötte, és csak két százalék selejtet vétett. A választás után sem torpent meg munkájában. Most a Béke-Világtanács budapesti ülésének méltó megünneplésére készül. Elhatározta, hogy 250 százalékra fokozza teljesítményét.
/Folyt.köv./ TL

MTI BELFÖLDI HIREK

B 4. kiadás 1953. június 6. 6 óra 15 perc

/Az MTI új címe: I. kerület Fém-utca 1. Telefon:
159-490, 159-590/

/Csikós Lajos....folyt./

és selejtjét két százalék alá szorítja.

Az ifjuniókás öntőt nemrégén komoly feladattal, a Szovjetunióknak készülő lokomobilok tüzhidjárnak öntésével bízták meg. Csikós Lajos nagyszerűen halad munkájával. A dicsőségtábla szebbnél szebb eredményeiről ad számot: 206, 218 százaléket is olvashatunk neve mellett ennél a munkánál. Legmagasabb teljesítményét azonban pénteken érte el.

Pénteken reggel, mielőtt munkájához látott volna, szerszámai és az anyag gondos előkészítése mellett gondosan a fémintésemmel bevont éleit. Ugyanis, amikor a recésszélű fémintát kiemelte a kész homokformából, az mindig megsértette a homokfal éleit. A hiba kijavítása pedig értékes perceket rebolt el munkaidéjéből. A fémintésem kijavítása csak néhány percig tartott és gazdagon meghozta gyümölcsét. Ezen a napon 5 tüzhid homokformáját készítette el, s egyiket sem kellett pótlólag kijavítani. Csikós Lajos ezzel az egyszerű művelettel csütörtöki 218 százalékos teljesítményét pénteken tíz százalékkal szárnyalta túl.

/Iereszelte

/MTI/

A Népstadion építési békeórséget tartansk, kimagasló eredményekkel harcolnak hazánk legnagyobb sportlétesítményének mielőbbi elkészítéséért

i Tl/Fné/Tr Li VE

Ötéves tervünk legnagyobb sportalkotása - a Népstadion első ütemének határideje egyre jobban közeledik. A stadion építési napról-napra fokozzák teljesítményüket és nagy lelkesedéssel küzdenek ígéreteik megvalósításáért, a Népstadion mielőbbi felépítéséért.

Az öltözőépület dolgozói felejtették a Béke-Világtanács ülésének tiszteletére, hogy 1.700 négyzetméter belső vakolást és 1.500 négyzetméter válaszfalat készítsenek el június 15-ig. Vállalásukat eddig 90 százalékban teljesítették, a falazásokat elvégezték és a vakolásokból már alig van hátra valami. A Korbély-kőművesbrigád

/Folyt.köv. /

MTI BELFÖLDI HIREK

B 5. kiadás 1953. június 6. 6 óra 20 perc

/ Az MTI új címe: I. kerület Fém-utca 1. Telefon:
159-490, 159-590. /

/ A Népstadion építői. I. folyt. /

a válaszfalak falazásánál Horváth László sztahanovista instruktor patronálásával és munkamódszerének átadásával 226 százalékos teljesítményt ért el. A vakolóközművesek egymás között versenyeznek a négyzetméterekért. Abrahám István közművesbrigádjának tagjai a békeverseny első napjaiban 30-32 négyzetmétert vakoltak, de Horváth László instruktor megtanította őket a vékonyvakolásra és ezóta mindennap több négyzetméter készül el. Szerdán 45, csütörtökön 50, pénteken pedig 55 négyzetméter volt fejekint a teljesítmény és teljesítményük 158 százalékról 178-ra emelkedett. Az öltöző építői most újabb felajánlást tettek: június végeig az öltözőépület belsejét készen átadják. Az épület belsejével egyidőben megkezdtek a külső falak kőburkolását is.

Gyorsan halad a munka a kispilonok építésénél is, ahol a Béke-Világtanács üléséig 270 darab ötméteres lépcsőt, 36 négyzetméter műkőrácsot, 156 folyóméter műkökertet helyeznek el és 900 köbméter földet emelnek ki. A földkitermelésnél Horváth Kálmán kubikosbrigádja pénteken 42 köbméter földet termelt ki és 207 százalékos teljesítést. A negypilonok közötti lépcsőket, korlátokat és a diszitési munkákat június végéig befejezik.

Hátul, a tribün mögött, sok ezer köbméter homokfeltöltés szükséges. Itt dolgozik Juhász József kubikos. R

-Azelőtt régen az országut vándora voltam - mondottamert sehol sem találtam munkaelkelet hosszabb időre. Tizenketten jöttünk ide 1948-ban és mind itt vagyunk most is. 1951-ben sztahanovista lett a brigádom. Juhász József, mint egyszerű kubikos, Csongrádról került a Népstadion építkezésére és a legutóbbi nyolc hónap alatt közel 200 dolgozónak adta át munkamódszeret, akik ezóta jóval 100 százalék felett teljesítenek. Három hónappal ezelőtt került oda Tóth Mihály brigádja. Kezdetben sehogysem akart menni a munka. Juhász József elhatározta, hogy sztahanovistát nevel belőlük. Nehéz volt, de sikerült. A brigád

/Folyt.köv/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 6. kiadás 1953. június 6. 6 óra 25 perc

/ Az MTI új címe: I. kerület Fém-utca 1. Telefon:
159-490, 159-590. /

/ A Népstadion építési...2 folyt. /
ma már az építkezés legjobbjai között van. A békeverseny
eddig időszejében 180 százalékosat értek el és ezt még
tovább akarják fokozni.

Lelkes, odaadó munkát végeznek a lelátóknál
dolgozó ülészszerelők is. Pénteken estig beszerelték az
1.660. ülőelemet. A még hátralévő üléseket ebben a hó-
napban beszerelik. A Népstadion főbejárati részén kétoldalt
megkezdtek a 180 méter hosszúságú vízmedencék építését. A
medencékben széles talapzatokon szobrokat állítanak fel,
hogy ezzel is barátságosabbá tegyék a stadiont a sportked-
velők részére.

A Népstadion-építkezés összes dolgozója béke-
őrséget tart és napról-napra fokozza teljesítményét. Nagy
József kőműves brigádja 207 százalékosat, Balogh Mihály
segédmunkás brigádja 195 százalékosat, Kiss Károly kubikos
brigádja 209 százalékosat ért el pénteken a békeversenyben.

/MTI/

Megyei DISZ gyűléseken választják meg a IV. Világifjúsági
Találkozó küldötteit

k PGy/PGy/Tr -cz Mi Szia

Mintegy 1.300 fiatal képviseli majd a magyar
ifjúságot a világ ifjúságának negy-béketalálkozásán, a
bukaresti VIT-en. Ezek a fiatalok ifjúságunk legjobbjai:
sztahanovisták, kitüntetett művészek, sportolók, élta-
nulók stb, akik méltó képviselői lesznek szocializmust
építő hazánknak. A küldötteket országsszerte megyei
DISZ gyűléseken választják meg. Ezeket a gyűléseket június
7-től 21-ig tartják. /MTI/

M T I B E L F Ö L D H I R E K

B7. kiadás 1953. június 6. 6 óra 30 perc

Készülnek a diplomatervek az Agrártudományi Egyetemen
i Á/Szné/Tr Ká Szia

Az Agrártudományi Egyetem negyedéves hallgatói nagy szorgalommal készülnek a diplomatervek kidolgozására. A kertészkaron 26-an, a mezőgazdasági gépesítési karon minden hallgató, az agronómiai karon 27, az agrárközgazdasági karon 24, az állattenyésztési karon pedig 8 hallgató kapta meg az engedélyt arra, hogy diplomatervet készíthessen. A hallgatók először részletes vázlatot állítottak össze és munkatervet arról, hogy miképpen látnak hozzá a nagy munkához. Minden diploma tervhez az illetékes tanszék munkatársai közül egy témavezetőt jelöltek ki. A témavezető segít a hallgatók munkájában, megadja az irodalomjegyzéket és utmutatást az anyag összeállítására. Főbb témavezető úgy is segíti a diplomatervén dolgozó hallgatót, hogy vele együtt látogat el valamelyik állami gazdaságba, termelészövetkezetbe, vagy gépállomásra, hogy az ott eltöltött idő alatt együttesen dolgozzák fel a látottakat. Tarjáni Ferenc a földműveléstani tanszék tanársegédje például Mezőturra utazott el Juhász István negyedéves hallgatóval, a diplomatervhez szükséges anyag összegyűjtésére.

A diplomatervek témáját a hallgatók úgy választották ki, hogy azok alapján önálló módszereket, eljárásokat találhassanak különböző szakkérdések megoldására. Nagy Ferenc például diplomatervében a sinstelepi állami gazdaság belső vizellátási tervét készíti el. Almási Andor diplomatervének címe: "Kertészeti feladatok az országfásítás keretében."

A diplomaterveket a hallgatók a tél folyamán védik meg, amikor bizottság előtt számolnak be munkájukról és adják elő részletesen a kidolgozott anyagot./MTI/

Az MTI új címe: I. kerület Fém-utca 1. Telefon:
159-490, 159-590.

Ko

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 8. kiadás 1953. június 6. 6 óra 35 perc

/Az MTI új címe: I. kerület Fém-utca 1. Telefon: 159-490,
159-590./

A hét könyvei

k ÁKV PE -cz Mi VE

Szikra Könyvkiadó

	Fűzve	Kötve
Bászkin: Az "amerikai életforma" népellenes tartal- ma, 34 o.	1.50	..
Félix Pál: Vietnam a felszabadulás útján. 145 o. 1 térkép	8.50	..
Köszulnyikov: Az Oroszországi Szociáldemokrata Mun- kaspárt 3. kongresszusa. 175 o.	6..	..
Rubinstejn: A burzsoá tudomány és technika az ameri- kai imperializmus szolgálatában. 463 o.	..	27..
Simon Péter: A századforduló földmunkás- és szegény- paraszt-mozgalmi 1891-1907. 281 o. /Magyar Munkásmozgalmi Intézet/	..	16..

Szépirodalmi Könyvkiadó

Szász Imre: Szól a sip. /Regény/ 589 o. .. 35..

Ifjúsági Könyvkiadó

Fehér Klára: Őrségen. /Regény/ 152 o. .. 12.50

Új Magyar Könyvkiadó

Karavajeva: Haza. II. kötet. Lendület. /Regény/ 347 o. .. 22..

Tolsztoj Alekszej: I. Péter. /Regény/ 729 o. .. 39..

Művelt Nép Könyvkiadó

Csillag Ilona-Hegedűs Géza: A magyar dramaturgia hala- dó hagyományai. 388 o.	..	37..
M. Kiss Pál: Velasquez. 1599-1660. 14 o. /Művészet- történeti kiskönyvtár/	1.20	..
Nevelők. Nevelők magukról - írók a nevelőkről. 212 o.	..	15..
Oelmacher Anna: Munkácsy Mihály. 1844-1900. .15.o. /Művészettörténeti kiskönyvtár/	1.20	..
Rajnai Miklós: Mészöly Géza. 1844-1887. 75 o.	..	22.50
Sztaszov: Az orosz művészet huszonöt éve. 155 o.	..	28..

/folyt. köv./

MTI BILFÖLDI HIREK

B 9. kiadás 1953. június 6. 6 óra 40 perc

/Az MTI új címe: I. ker. Fém-utca 1. Telefon: 159-490, 159-590/

/A hét könyvei. . . folyt./ k ÁKV PE -cz Mi VE

Népszava Könyvkiadó

	Füzve	Kötve
Egészségügy a jelenkori kapitalizmus országaiban. 31. o. /Szakszervezeti ismeretterjesztő elő- adások/	2.-	.-
Földes Pál: A textilipari gyorsüzemmozgalom jelentő- sége. 39 o. /Szakszervezeti ismeretterjesztő előadások/	2.50	.-
Három egyfelvonásos. 74 o. /Műsorfüzet 5./	2.50	.-
Kazanszkij: A relés biztosítás. 253 o. /Népszava műszaki könyvtára/	.-	17.50
A KPDSZ járási bizottságainak munkájáról. 31 o. /A szakszervezeti munka könyvtára/	2.-	.-
Popov: Új építőanyagok a Szovjetunióban. 24 o. /Szovjet sztahanovisták/	1.50	.-

/MTI/

A rádió műsora a Béke-Világtanács budapesti ülészaka alkalmából

i. By/He/PE -cz Mi Szia

△béke-

Június 15-én kezdődik a Béke-Világtanács budapesti ülészaka. Ez alkalomból a magyar rádió számos műsort sugároz a békéről, a béke megvédéséről és a béke élenjáró harcosairól.

Joliot-Curie, a nagy francia békeharcos, atomtudós életét, s annak egyik legnagyobb pillanatát - amikor Sztálin-díjjal tüntették ki - ismertetik hétfőn, június 8-án a Petőfi-adón, 9.20 órakor ifjúsági rádiójáték keretében. Szerdán, ugyancsak a Petőfi-adón 17.10 órakor az "Adria mellett" címmel elbeszélést olvasnak fel, a jugoszláv munkásosztály bátor helytállásáról a nemzetközi békeharcban. Másnap, csütörtökön 15.30 órakor a Kossuth rádión "Nagy békeharcosok" címmel a békemozgalom néhány kiemelkedő alakjának irodalmi portréját közvetítik.

Elisa Brancoról, a Sztálin-békedíjjal kitüntetett brazil békeharcosról szól a Kossuth-rádió június 12-i 16.20 órakor kezdődő adása. "Egyszerű emberek a békéért" című műsorban szombaton 14.45 órakor a Kossuth rádió bemutatja, hogy a békéért minden becsületese ember tud harcolni. Este, ugyancsak a Kossuth rádión 20.40 órakor "A weddingi per" című szindarabban a nyugatnémet munkásság békeharca elevenedik meg előttünk. Vasárnap, június 14-én a rádió

12.20 órakor kezdődő műsorában, születésének 100. évfordulója alkalmából megemlékezik José Martiról, aki egész életében szüntelenül harcolt Kuba függetlenségéért. Ugyancsak vasárnap a Petőfi adón 16.40 órakor Kónya Lajos, Nagy Lajos, Sótér István és Zelk Zoltán békeírásait hallhatjuk "Vallomás" címen. /MTI/

Ko

MTI-BELFÖLDI HIRK

H 10. kiadás 1953. június 6. 6 óra 5 perc

/Az MTI új címe: I. ker. Fém-utca 1. Telefon: 159-490, 159-590/

Eddig tíz csucssuper rádiókészüléket gyártottak terven felül a Béke-Világtanács budapesti ülése tiszteletére az Orion dolgozói

i Iv/Tr/PE Hbj Szia

Az Orion Rádiógyár II-es szerelőműhelyében, mindjárt a bejáratnál felirat vonja magára a figyelmet: "Vállaljuk, hogy a Béke-Világtanács budapesti ülésének napjáig terven felül 25 csucssuper rádiót gyártunk exportra."

A 711-es szalag felajánlása ez. A husz méter hosszú munkapad mellett egymással szemben huszonöt dolgozó ül. Az egyik az alaplemeze szereli rá az alkatrészeket, a másik beköti az alvázra a kábeleket, s így megy a gyártási folyamat tovább.

Itt dolgozik Kovács Mihály és Szántó Lajos is. Mindketten többszörös sztahanovisták. Ők építik be a rádió fuvázába a már összeszerelt készüléket. Amikor megszületett az egész szalag felajánlása, párosversenyre léptek egymással. Azóta mindenki nagy figyelemmel kíséri a két kiváló sztahanovista nemes vetélkedését. Már jó néhány napja Kovács Mihály halad az élen. Munkaideje minden percét jól kihasználja a 21 perc helyett nyolc perc alatt szereli be a rádió vázba a készüléket.

Néhány méterrel arrébb dolgozik munkatársa, Szántó Lajos. Egy évvel ezelőtt még ő tanította Kovácsot a jobb, a helyesebb munkamódszerekre s méltán büszke arra, hogy most már a "tanuló" megelőzi a "tanítót". Pedig Szántó Lajos is kiváló dolgozó. 21 perc helyett tíz perc alatt végzi el a "beépítést".

A Béke-Világtanács tiszteletére indított párosversenyben eddig Kovács Mihály vezet 250 százalékos teljesítményével. Példamutatása nyomán hasonló jó eredményeket érnek el a 711-es szalag többi dolgozói is. Ennek köszönhető, hogy május 25-től június 5-ig már tíz darab 711-es típusú csucssuper rádiókészüléket gyártott a szerelőműhely terven felül. /MTI/

- - - -

ko

MTI BELFÖLDI HIREK

B 11. kiadás 1953. június 6. 6 óra 50 perc

/Az MTI új címe: I. ker. Fém-utca 1. Telefon: 159-490, 159-590/

A békeversenyben újabb mintapartit alakítanak a Hazai Fésűsfonó és Szövőgyár szövődéjében - 25.000 méter exportáru terven felül!

i hm/tot/PE Li Szia

A Hazai Fésűsfonó és Szövőgyárban néhány héttel ezelőtt mintapartit szerveztek a szövődében, ahol elsőnek alkalmazták az egységes munkaszervezési szabályzatot. A szövönők tudták, mit jelent ez. Félre kell dobniuk régi, elavult módszereiket és új munkafogásokat kell elsajátítaniuk. Voltak azonban, akik legyintettek és azt mondták: "Huszonöt-harminc év alatt megismertük munkánk minden csinját-binját, nekünk már senki sem tud új módszert mutatni." Csalós Lajosné és Szigeti Ilona bizony nem nagy kedvvel fogadta először Győri Gáborné munkamódszerátadót, aki emiatt egy ideig feléjük sem nézett. A mintaparti többi dolgozójának annál odaadóbban magyarázott. Így a többi idős szövönő az új módszer szerint óráról-óraóra ügyesebben kezdte befűzni egykézzel az elszakadt fonalat, villámgyors mozdulattal kezdték kicserélni az üres vetélt az előre elkészített tartalékkal. A munkamódszerátadó e közben csaknem elfelejtkezett az "ellenzékieskedők"-ről. Nem sokkal később Csalós Lajosné hangjára figyelt fel: "Hát én már mostoha gyermek vagyok? Miért nem jön hozzám is?" - kérdezte Győri Gábornétól.

Csalós Lajosné, aki harminc év óta szövönő, ma már valamennyi régi módszerét sutba dobta. A takács-csomókat újabban nemcsak egyszerűen megkötö, hanem az új módszer szerint még egy biztonsági hurkot is tesz rájuk. A fűzőtűt mindig a zsebéből szedette elő, - ez hosszadalmas volt, felesleges mozdulatokkal járt. Most már sokkal gyorsabban dolgozik az inditórudra láncolt rövid fűzőtűvel. Csalós Lajosnének minőségi munkája is kiváló. Csak első osztályú árut sző. Így jött rá az új munkamódszer előnyeire Szigeti Ilona is.

A mintaparti szövönői hetenként kétszer, az elméleti oktatáson még jobban megismerik munkájuk minden folyamatát. Az anyagot, amellyel dolgoznak és gépeiket fokozottabban tisztán tartják. Neumayer Mária szövönő például mindig megfelelően gondozza gépét. Ha egy-egy csavar vagy alkatrész hibás lesz, azonnal kéri, hogy hozzák rendbe.

A mintaparti dolgozói az új módszerek segítségével kiváló eredményeket értek el. Tervük teljesítése mellett május harmadik dekádjában száz százalékra emelték az első osztályú áruk arányát.

/folyt. köv./ TL

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 12. kiadás 1953. június 6. 6 óra 55 perc

/Az MTI új címe: I. ker. Fém-utca 1. Telefon: 159-490, 159-590/

/A békeversenyben újabb mintapartit. . . folyt./ i hm/tot/P3 Li Szia

Jó munkájukkal hozzájárultak ahhoz, hogy a gyár mintegy 25.000 méter exportárut szállított már második negyedévi tervén felül.

A Hazai Fésűsfonó és Szövőgyárban június 10-től 20-ig békeműszakot tartanak. A mintaparti dolgozói már kifogástalan minőségű munkával ünneplik a Béke-Világtanács budapesti ülését. A szövődében pedig a mintaparti példájára rövidesen újabb mintapartit alakítanak, hogy minél előbb elnyerjék a "Kiváló minőséget gyártó üzem" címet. /MTI/

Békegyűlés egy Hajekovszkij-utcai házban

t Gy/Fné/B Szia

A virággal, zászlókkal díszített Hajekovszkij-utca 31. számú ház udvarán egy sokat szenvedett ház lakói gyűltek össze péntek este, hogy hibát tegyenek a béke mellett.

Ez a ház a fasiszta idők előtt sokat szenvedett, éjjelönként betörték a nyílások, folyt a vér, elhurcolták a lakókat.

Füredi Árpádné férjét is megölték. Ugy érezte, sohasem lesz boldog, de a békegyűlésen csak úgy ragyogott az örömből. Egyetlen fia, aki műsorész, most főhadnagy Néphadseregünkben. Ő maga a TUKER megbecsült dolgozója.

Gál József, általános iskola /tanulója háború borzalmai: közepette, 1944-ben született. A kisfiu, a gyűlés előtt boldogan beszélt arról, hogy nárnők lesz belőle.

A békegyűlés a TAFORG vállalat kultúresportjának színes műsorával kezdődött. Harmadik osztályának

Török László, az MTH dolgozója beszélt a békéről. Izzó szavaira kipirultak az arcok és mindenki büszke volt, hogy Budapesten tartják a Béke-Világtanács ülését.

Gyorsan perogtak a hozzászólások. Mindenkinek volt valami keserű élménye a múltból és valami öröme a jelenből, melyről be kellett számolni. Kósa Ferencné, a Vas és Edénybolt dolgozója, könnyes szavakkal emlékezett meg arról, hogy 50 ezer forintot nyert a Második Békekölesség húzásán. Szóka Andorné, az Ofotárt dolgozója az asszonyok békeharcáról és arról beszélt: nít jelent az anyáknak a béke. Horváth Sándor már nem fiatal ember, két háborút szenvedett át. Valamikor nem hitte, hogy öregségére biztosítva lesz a mindennapi kenyere. Most az APISZ dolgozója.

Az éjszakába nyúló békegyűlésen kigyulltak az esti csillagok. Ugy ragyogtak, mint az emberek szívében a békevágy, a hálle a nép állama iránt és az öröm, hogy munkájukkal harcolhatnak a békért. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 13. kiadás 1953. június 6. // óra perc
/Az MTI új címe: I. ker. Fém-utca 1. Telefon: 159-490, 159-590

A tavaszi silózási terv teljesítésében eddig Budapest került az első helyre

i Szó/Tr Ká Li

A főváros termelészövetkezetei az ősszel csak 85 százalékre teljesítettek silózási tervüket. Ennek az elmaradásnak káros következményei a téli takarmányozásnál jelentkeztek.

A tavalyi hibákon okulva az idén már korán tavasszal megkezdtek a jóminőségű zöld siló készítését a főváros valamennyi termelészövetkezetében. Lelkes munkájuk eredménye, hogy a tavaszi silózásban Budapest országos viszonylatban az első helyre került 109 százalékos tervteljesítéssel.

A termelészövetkezetek nagyrésze jóval tavaszi tervén felül silózott. A II. kerületi "Népköztársaság" tszcs. 200 százalékre, a III. kerületi "Vörös Csillag" tszcs. pedig 140 százalékre teljesítette tervét. De a többiek is kihasználtak minden lehetőséget. Esős időben silóztak, jó időben minden erejüket a növényápolásra összpontosították.

A budapesti termelőcsoportok közül egyedül a XVII. kerületi "Kossuth" tszcs. az, ahol még mindig nem kezdték meg a silózást, jóllehet nagy az állatállományuk./MTI/

A forgóeszközök csökkentésével is javítja munkáját a győri Wilhelm Pieck Vagon és Gépgyár

i Vid TP/Hbj/Gy Li

A győri Wilhelm Pieck Vagon és Gépgyár első negyedévi jó termelési eredményével elnyerte az élüzemcsillagot. Ez azonban nem jelenti azt, mintha a gyárban a termelés terén már nem volna semmi javítanivaló. Általános népgazdasági szempontból nem közbős a forgóeszközök forgási sebessége. Márpedig ezen a téren az első negyedévben elmaradtak a más területeken elért eredményeiktől. Most arra törekszenek, hogy ezt a hibát is kiküszöböljék. A daruüzem új, hatalmas korszerű szerelőcsarnoka most készült el és lehetővé teszi az akadálytalan, torlódásmentes munkát. A kovácsműhelyben új ellenütős kalapács gyorsítja a termelést. Az acélöntődében a pergető öntéssel érnek el kiváló sikereket. Egyre több üzemben alkalmazták a Koleszov-kést. Például a vagonépítőműhelyben a Koleszov-eljárással egyharmadára csökkentették az ércszállító billenő kocsihoz való 4.5 méteres tengely megmunkálási idejét./Folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 14. kiadás

1953. június 6.

// óra 05 perc

/Az MTI új címe: I. ker. Fém-utca 1. Telefon: 159-490, 159-590./
június 7-től

/A forgóeszközök csökkentésével...folyt./ i Vid TP/Hbj/Gy Li

Június 30-ig a gyár területén elfekvő 8 ezer tonnát kitevő hengerelt anyagot, melyre a jelenlegi gyártmányokhoz nincs szükség, teljes egészében átadják a készletező vállalatnak. 5 ezer tonnát máris a népgazdaság rendelkezésére bocsátottak.

A baféjezetlen termékeknel is megvan a lehetőség a készletek csökkentésére. Az erre vonatkozó intézkedéseket beépítették a műszinttervekbe. A kiszállított késztermékek számlázásánál nincsen hiba, a megengedett 6 napos határidőt máris egy napra csökkentették. A felesleges anyagkészletek felszámolásán kívül az átfutási idők csökkentéséhez, az ütemes termelés feltétlen biztosításához a műszaki fejlesztési osztály és a gyáregységek műszaki osztályai nyújtanak segítséget./MTI/

Az Országos Filharmónia közli,

i By/Tr/Gy Bo Li

hogy a IV. Világifjúsági Találkozóra készülő budapesti ifjúsági zenekar június 8-ra, hétfő estére hirdetett Városi Színházi hangversenyét elhalasztották. Az estét június 24-én a Károlyi-kertben tartják meg. A június 8-ra váltott jegyek átcserelehetők az Országos Filharmónia Somogyi Béla-ut 10.szám alatt lévő központi jegypénztárában./MTI/

Csehszlovák tudományos küldöttség érkezett a Történész Kongresszusra
t KC/KV/Gy Mi Li

Szombaton reggel a Magyar Tudományos Akadémia és a Magyar Történelmi Társulat meghívására Budapestre érkezett Josef Macek, a Csehszlovák Tudományos Akadémia Történettudományi Intézetének igazgatója, az Akadémia levelező tagja, Jindřich Vesely, a Csehszlovák Munkásmozgalmi Intézet igazgatója és L'udovit Holotik, a Szlovák Tudományos Akadémia Történettudományi Intézetének igazgatója.

A külföldi vendégeket a pályaudvaron Mátrai László, az Akadémia levelező tagja és a Magyar Történelmi Társulat képviselői fogadták./MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 15. kiadás

1953. június 6.

12 óra 15 perc

/Az MTI új címe június 7-től: I. ker. Fém-utca 1. Tel.: 159-490, 159-590./

Altomáré Iván élelmiszeripari miniszter beszéde a IV. Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Műszaki és Tudományos Konferencián

t Ha-hm/SzE/Gy Li

Szombaton a Műszaki és Természettudományi Egyesületek Szövetségének székházában tartották a IV. Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Műszaki és Tudományos Konferenciát. A konferencián résztvett Altomáré Iván élelmiszeripari miniszter, Nagy Józsefné, az Országos Tervhivatal elnökhelyettese, Csűrös Zoltán műszaki egyetemi tanár, a Magyar Tudományos Akadémia képviselője, dr. Valkó Endre, a MPTESZ főtitkára, Karakas László, az ÉDOSZ titkára és Holló János, a/ főtitkára. Megjelent még Wilhelm Endemann, a Német Demokratikus Köztársaság Dohánykutató Intézetének helyettes vezetője.

Czibor Jánosné, MPTESZ titkárának üdvözlő szavai után Altomáré Iván élelmiszeripari miniszter mondott megnyitó beszédet.

Bevezetőjében hangsúlyozta: Az élelmiszeripari szovjet tudomány tapasztalatainak átvétele már eddig is hatalmas lendületet adott minden téren fejlődésünknek. Ezért az élelmiszeripari vonalán is fejlődnie kell a kapcsolatot a Szovjetunióval és a népi demokratikus országokkal, a legújabb tudományos eredmények, a fejlett technológiai eljárások elsajátítása érdekében. Élelmiszeriparunk dolgozóinak céltudatosan, tervszerűen kell a tudományos technológiára áttérni. A tudományos alapokra való áttérést nemcsak az ipari termelés vonalán kell megvalósítani, hanem az ipari termelését döntő módon befolyásoló nyersanyagok biztosítása, az ipari növények termelése és az állathizlalás terén is. A tudományos alapokra való áttérést jelenti az is, ha nem csupán az eddig használt nyersanyagokkal számolunk, hanem új, eddig ismeretlen alap- és segédanyagok beállításával visszük előbbre iparunk fejlesztését. Különösen szükséges új, szárazságtűrő, magas extrakt-tartalmú és aromás, magas vitamintartalmú növények meghonosítása. Kezdeményező lépéseket tettünk már ezen a vonalon. Nagy hiba azonban, hogy az iparágak és kutatóintézetek vezetői igen sokszor csak a megszokott utakat akarják járni, csupán az eddig használt nyersanyagok anyagkihozatalát akarják növelni, vagy a jelenlegi feldolgozási eljárást tökéletesíteni. Természetesen ezekre is szükség van, azonban mindez egymagában nem elegendő. A mérész kezdeményezés hiányában egyes élelmiszeriparágaink fejlődése nem elég gyors.

- A MPTESZ szakosztályaira jelentős feladat hárul az új eljárások és eredmények terjesztése terén, - folytatta. Új gyártási módszerek bevezetésével, a nehéz fizikai munkát igénylő folyamatok gépesítésével és automatizálásával nemcsak az önköltség csökkentését érjük el, hanem elérjük, hogy üzeminkben tökéletes higiéniai viszonyok között termelhessünk.

↳ a Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Tudományos Egyesület

/Folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 16. kiadás 1953. június 6.

12 óra 15 perc

/Az MTI új címe június 7-től: I. ker. Fém-utca 1. Tel.: 159-490, 159-590./

/Altomáré Iván...folyt./ t Ha-GO/. tot/Gy Li

Az új gyártási eljárásokkal egyidőben új gyártmányok bevezetésével, az eddigi választékok kiszélesítésével kell új lendületet adni a fejlődésnek. Jobban kell foglalkoznunk a vitaminok kérdésével, hogy a szocialista élelmiszeripar feladatának megfelelően a dolgozókat vitamindús és gazdag tápértékű élelmiszerekkel lássa el. A jövőben nagyobb gondot kell fordítani a vitaminkutatás kiszélesítésére és a vitaminoknak valamilyen általunk gyártott élelmiszerben való fokozott megőrzésére.

Nagy gondot kell fordítani az exportra menő cikkeink gyártására is. Exporttermékeinknek az egész világon becsület és elismerést kell szerezni a magyar élelmiszeripar számára. Az érzékszervi vizsgálatok mellett minden téren, ahol csak lehetséges, be kell vezetni a tudományos mérőeszközök használatát. Az élelmiszeripar területén ennek különösen nagy jelentősége van, és igen sokszor nem könnyű feladat, hiszen ízeket, illatokat, színárnyalatokat, illetve ezek keverékének arányát kell megállapítani, vagy mérni. A tudományosan irányított élelmiszeripari technológia megteremtéséhez egyik legfontosabb feladat a speciális élelmiszeripari mérőeszközök gyártásának megteremtése. Befejezésül hangsúlyozta, hogy részletesen kell foglalkozni a rektározás kérdésének tudományos kidolgozásával is.

Ezután Török Gábor, a Konzerv-, Hús- és Hűtőipari Kutató Intézet igazgatója tartott előadást, "Ut az empiriától a tudományosan megalapozott technológiáig" címmel.

Ezután a konferencián határozati javaslatot terjesztettek elő az élelmiszeripari tudomány nagyfokú fejlesztésére, az élelmiszeripari nyersanyagbázis továbbfejlesztésére. A résztvevők iparágankénti részkonferenciára ültek össze, ahol megvitatták az elhangzott beszédeket és a határozati javaslatot./MTI/

Megkezdődött a Magyar Történész Kongresszus

t KC/KV/Gy Mi Li

Szombaton délelőtt megkezdődött a Magyar Tudományos Akadémia és a Magyar Történelmi Társulat által rendezett Magyar Történész Kongresszus. A kongresszus megnyitóján megjelent Révai József Kossuth-díjas, a Magyar Tudományos Akadémia tiszteleti tagja, népművelési miniszter és Nagy Imre akadémikus, a minisztertanács elnökhelyettese, a Magyar Dolgozók Pártja Politikai Bizottságának tagjai, Molnár Erik Kossuth-díjas akadémikus külügyminiszter, Erdey-Gruz Tibor, Kossuth-díjas akadémikus, felsőoktatási miniszter, Rusznyák István Kossuth-díjas, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke, Ligeti Lajos Kossuth-díjas

/Folvt.köv./

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 17. kiadás

1953. június 6.

12 óra 10 perc

/Az MTI új címe június 7-től: I.ker.Fém-utca 1. Tel: 159-490, 159-590./

/Megkezdődött.:folyt./ t KC/KV/Gy Mi Li

a Magyar Tudományos Akadémia elnöke, Osztrovszki György, a Magyar Tudományos Akadémia főtitkára, Mód Aladár egyetemi tanár, Fogarasi Béla Kossuth-díjas akadémikus, Elekcs Lajos Kossuth-díjas, a történettudomány kandidátusa, a Magyar Történelmi Társulat főtitkára, valamint számos Kossuth-díjas akadémikus, egyetemi tanár és a magyar történettudomány sok más képviselője. Megjelent az ülésen J.D. Kiszeljov, a Szovjetunió magyarországi nagykövete, Huan Cen, a Kínai Népköztársaság budapesti nagykövete, valamint a baráti államok budapesti követségeinek vezetői. Jelen voltak az ülésen a Történész Kongresszusra érkezett külföldi tudományos küldöttségek tagjai, élükön a szovjet küldöttekkel: A.M.Pankratova-val, a Szovjetunió Tudományos Akadémiájának levelező tagjával, J.V.Torle akadémikussal és P.N.Tretyakov-val, a történettudomány doktorával, a "Voproszi Isztorii" tudományos folyóirat főszerkesztőjével. Megjelent az ülésen V.Z.Kuzmenko, a VOKSZ magyarországi megbízottja is.

Az ülést Molnár Erik Kossuth-díjas akadémikus, külügyminiszter nyitotta meg. Köszöntötte a megjelent vendégeket, majd így folytatta:

/Folyt.köv./

82 vagon lucernát takarítottak be a sergélyesi állami gazdaságban

i Vid Gy Ká.No Li

A sergélyesi állami gazdaságban 510 holdról hat nap alatt betakarították a lucerna idei első termését és hétfőn már kazalba is rakják. A gazdaságban a munka nehezét jól bevált szovjet gépek végezték.

Még a betakarítás előtt, kora tavasszal szovjet talajboronával fogasoltak és fejtárgyáztak is. A terv szerinti 13 mázsás holdankénti termésátlag helyett így 16 mázsát, a várt 66 vagonnyi összer termés helyett pedig 82 vagonnyi lucerna szénát nyertek.

Alig, hogy kidugták a fejüket a bimbók, géppel és kézi erővel azonnal megkezdték a kaszálást. A lekaszált szénát egy napnál tovább nem engedték fonyadni; szénaforgató géppel göngyölegbe hajtották. Így a széna hamar megszáradt, a zöldjét is megtartotta, s mert nem kellett villával forgatni, tápdus levelei sem töredezték le. A tápdus szénát hétfőn már kazalba rakják s elteszik télire. Most az árokpartok derékig érő fűvét kaszálják le állataiknak./MTI/

— M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 18. kiadás

1953. június 6.

/2 óra 11 perc

/Az MTI új címe június 7-től: I. ker. Fém-utca 1. Tel: 159-490, 159-590./

/Megkezdődött...2.folyt./ § Gy Mi Li

/Molnár Erik beszédét később közöljük./

Ezután a kongresszus részvevőinek hatalmas tapsa közepette emelkedett szólásra A.M. Pankratova, a Szovjetunió Tudományos Akadémiájának levelező tagja, s üdvözölte a történész kongresszust.

- Kedves Barátaim és Elvtársaim! Engedjék meg, hogy a Szovjetunió történészei nevében szívből üdvözöljem a Magyar Történész Kongresszust és munkájához sok eredményt és sikert kívánjak. Engedjék meg, hogy kifejezést adjak örömmnek, hogy a népi demokratikus országok küldötteivel együtt résztvehetünk azon a kongresszuson, amely nemcsak a magyar történelem nagy problémáit fogja megvitatni, hanem azt a célt tűzi ki maga elé, hogy megtalálja a módszereket kapcsolataik megszilárdítására, azokat a módszereket, amelyek hozzájárulnak a kölcsönös segítség kialakulásához azok között a történészek között, akiket az egység és marxista világnézet és az a közös törekvés tölt el, hogy a történettudományt kommunista- és munkáspártjaink ideológiai fegyverévé változtassa át.

- A burzsoá történettudomány minden országban azt kívánja és arra törekszik, hogy a történettudomány politikán kívül maradjon. Ők azonban jól tudják, hogy a valóságban a burzsoá történészek az objektivizmus és a kozmopolitizmus zászlaja alatt, a politikanentes történelmi jelszavával mindig is a burzsoá imperialista politika céljait szolgálták. Ez a történettudomány elleplezte, vagy egyáltalán nem tárta fel az osztályharcot, a társadalom történelmi életének legfőbb mozgató erejét, nem mutatott rá a néptömegeknek - mint az anyagi javak legfőbb termelőjének - alkotó szerepére és az egész történelmet egyes királyok, vagy egyes hadvezérek szerepére korlátozta és elszakította az osztályok harcától.

- Nekünk, marxista történészeknek minden figyelmünket a konkrét történelmi anyag tanulmányozására kell összpontosítanunk abból a célból, hogy rámutassunk a társadalmi fejlődésnek azokra az objektív törvényszerűségeire, amelyek pontosan és tudományosan meghatározzák a szocializmus győzelme felé vezető történelmi utunkat. Ezért legfontosabb feladatunk, hogy mélyrehatóan és alkotóan tanulmányozzuk a legélenjáróbb tudományos elméletet, a marxizmus-leninizmus elméletét, amely lehetővé teszi számunkra, hogy tudományosan megismerjük az egész történelmi fejlődést, mint egységes és törvényszerű fejlődést, mint olyan folyamatot, amely egységes minden bonyolultsága és sokoldalúsága mellett.

/Folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 19. kiadás 1953. június 6.

12 óra napere

/Az MTI új címe június 7-től: I. ker. Fém-utca 1. Tel: 159-490, 159-590./

/Megkezdődött...3.folyt./ § Gy Mi Li

- Nagy örömeinkre szolgál, hogy a Magyar Történész Kongresszus programjában nagy figyelmet szentelnek a néptömerek harcának kiszármányolók és elnyomók ellen, továbbá a nép nemzeti felszabadító mozgalmának, a parasztmozgalmaknak, a munkásmozgalom és a forradalmak történetének. Ezek lesznek azok a legfontosabb problémák, amelyekkel az Önök kongresszusa foglalkozni fog. Ez a tény már meghatározza a kongresszus fontos jelentőségét nemcsak a magyar történettudomány számára, hanem más országok élenjáró történelmi tudománya számára, - különösen a Szovjetunió és a népi demokratikus országok történettudománya számára.

- Rendkívül hálásak vagyunk azért, hogy a kongresszus olyan kérdésekkel foglalkozik majd, mint azok a közös problémák, amelyek Oroszország és a mostani népi demokratikus országok történetében megtalálhatók. Nem kételkedhetünk abban, hogy az ilyen kérdések közös megvitatása nagy sikerekre vezet. Engedjék meg, hogy kifejezzem abbéli meggyőződésemet, hogy az Önök kongresszusa, amelyen a szomszédos testvéri népek küldöttei is részt vesznek, nagyszerű kifejezése lesz a népek barátságának, amely egyre inkább sikeres fejlődésünk mozgató erejévé válik. A népek barátsága és szocialista kölcsönös segítségnyújtása már mostanáig is megmutatta kitűnő eredményeit a technika, a gazdasági élet, a kultúra és a tudomány különböző területein.

- Meg vagyunk róla győződve, hogy ez a kongresszus jelentősen fogja erősíteni a magyar történészek, valamint a Szovjetunió és a népi demokratikus országok történészei közötti gyakori, szoros és rendszeres tudományos kapcsolatának. Ez nemcsak a mi együttműködésünket fogja megszilárdítani, ami feltétlenül szükséges a marxista-leninista történettudomány további fejlődése számára, hanem szolgálja fogja a népek közötti barátság megerősítését, ideológiánk olyan fontos területén, mint a történettudomány.

- Engedjék meg, hogy még egyszer sok sikert kívánjak kongresszusuknak és hogy hozzájárulhassak hazájuk kulturájának építéséhez, amely az egész haladó emberiség javát szolgálja.

A kongresszus első előadását Elekes Lajos Kossuth-díjas történész, a történettudomány kandidátusa, tartotta "A magyar népi szövetségesei és ellenségei a török hódítókkal vívott harcban" címmel.

- A külső legizgók ellen évszázadokig vívott küzdelmeink sorában kiemelkedő hely illeti azokat a harcokat, melyeket népünk, Délkelet-Európa más népeivel együtt, az oszmántörök hódítók ellen viselt, - mondotta.

/Folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 20. kiadás

1953. június 6.

11 óra 25 perc

/Az MTI új címe június 7-től: I. ker. Fém-utca 1. Tel: 159-490, 159-590./

/Megkezdődött...4.folyt./ § Gy Mi Li

E harcok sorozata háromszáz esztendő telt ki nemzeti történetünkben. Háromszáz éven át központi kérdés volt népünk fennmaradása, további haladása szempontjából: ki tudja-e kerülni, le tudja-e rázni az oszmán igit. A továbbiakban hangsúlyozta, hogy Marx, a tudományos szocializmus megteremtője, a török hódításban súlyos csapást, különlegesen nagy veszélyt látott: Sztálin elvtárs, a marxizmus-leninizmus tudományának halhatatlan továbbfejlesztője, megmutatva a török uralomnak a leigázott népek nemzetnévelését korlátozó szerepét, a hódítókat beolvasztók és pedig minden másnál könyörtelenebbek gyanánt jellemezte.

- A magyar nép történetében a török hódítás veszélye a 14. - 15. század fordulóján s az ezt követő évtizedekben vált közvetlemé. A hódítók már mintegy száz éve megjelentek Európában: de népünk viszonylagos békében fejlődhetett és erősödhetett annak az évszázadnak folyamán, midőn Délkelet-Európa népeinek többsége már közvetlenül szenvedte az oszmán elnyomás s a rabló-pusztító hadjáratok kegyetlen terheit.

Elekes Lajos hangsúlyozta, hogy az uralkodó osztály a veszélyben cserbenhagyta a hazát. Az uralkodó osztály fokozatosan kibontakozó árulása törvényszerű jelenség: a veszély növekedésének meghatározott fokán mindenütt megmutatkozott, annak az általános igazságnak értelmében, hogy a kizsákmányoló osztályok nem ismernek valódi hazafiságot: beszélnek a hazáról és kizsákmányolják azt, míg a kizsákmányolást azon belül valósíthatják meg, elvetik a hazát, mihelyt védelméért kizsákmányoló érdekeik, osztályuralmuk bármely darabját kellene feláldozniuk.

A továbbiakban a török hódítók ellen vívott harcokkal foglalkozott. Elmondotta, hogy a 14. század második felében, sőt még a századforduló táján is megvolt a lehetősége, hogy közvetlenül érdekeltek összefogásával visszavessék, Európából kiszorítsák a hódítókat. Azonban az összefogásnak ehhez szükséges formái nem jöttek létre.

- A magyar uralkodó osztály a 15. század első felében számottevő erőket mozgósított a növekvő kizsákmányolás ellen felkelt erdélyi jobbágyok, délvidéki eretnekmozgalmak, sőt a szomszéd országhoz népi hősies szabadságharc, a huszitizmus ellen is. A török ellen távolról sem tett annyit, holott a támadók növekvő tulereje a legszélesebb körű mozgósítást követelte. A nemesség nem mert támaszkodni a népre. A török ellen ugyyszólván semmit sem tettek, a határok védelmét elhanyagolták, úgyhogy az ország, kortársak szerint, "már-már elfoglalástól rettegett".

/Folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

21. kiadás

1953. június 6.

12 óra 25 perc

Az MTI új címe június 7-től: I. ker. Fém-utca 1., Tel. 159-490, 159-590./

Megkezdődött... 5. folyt. / Gy Mi Li

- Ettől a sorstól azok a hősi harcok mentették meg hazánkat, melyeket népünk, szövetségben Délkelet-Európa más, török ellen küzdő népeivel, Hunyadi János vezetésével vívott. E harcok megállították, visszavetették a hódítókat, időt biztosítva, lehetővé tették Hunyadi Mátyás államközpontosító kísérletét. A Hunyadiak kora: jelentős sikerek viszonylag rövid, de népünk történetében kiemelkedő időszaka volt, sikereké, melyekre később, a létünkért vívott küzdelmek válságos napjaiban, az akkori küzdők példa és bátorítás forrásaként tekintettek vissza.

Elekes Lajos a továbbiakban Mátyás uralkodásával foglalkozott.

Mátyás, a rendektől a bárókkal és külföldi trónkövetelőkkel szemben megválasztott király, nehéz körülmények között, rendkívül nagy feladatokkal küzdött. Uralkodása kezdetén igyekezett kapcsolatot találni apja hajdani szövetségeseivel. Amikor a délkelet-Európai összefogás lehetősége szűk térre szorult a negyvenes évek viszonyaihoz képest. Belpolitikájában fokozottan előtérbe nyomulnak az állam erősítésére, a központi hatalom fejlesztésére irányuló törekvések.

- A központosítás, vele a török elleni védelem sikerének megvoltak a nélkülözhetetlen külpolitikai feltételei, így elsősorban a magyar állam függetlenségét más oldalról fenyegető hatalmi törekvések visszaszorítása. A Habsburgok növekvő veszélyt jelentettek a történelmünkkel szomszédos országok független fejlődésére; mint az előzmények megmutatták, orvátámdásaikkal nem egyszer elgáncsolták a török elleni küzdelmet. Visszaszorításuk a török háború sikerének is elengedhetetlen feltétele volt. Mátyás nyugati politikája, amit a kutatók többsége tévesen értelmezett, fő vonalaiban ezt a helyzetből eredő szükségletet fejezte ki.

Elekes Lajos részletesen ismertette Mátyás harcait, uralkodásának körülményeit, majd így folytatta: Ami alatta, általa történt a török ellen, kevésnek tünik apja ragyogó győzelmeihez, dicsőséges küzdelmeihez képest; soknak bizonyul, figyelembevőve a helyzet és az erőviszonyok változását; még többnek, tekintve azt, ami utána következett. A Mátyás halálát követő rendi harcokban, az uralkodóosztály legreakciósabb csoportjai kerülvén uralomra, az ország külpolitikáját a Habsburgok hatalmi törekvéseinek függvényévé tették, fokozatosan lebontották, mgyrészt megsemmisítették a központosítás terén elért eredményeket, elsőnek az ütöképes, állandó királyi zsoldossereget.

/Folyt. Köv./

MTI BELFÖLDI HÍREK

B 22. kiadás

1953. június 6.

12 óra³⁰ perc

/Az MTI új címe június 7-től: I. ker. Fém-utca 1. Tel. 159-490, 159-590./

/Megkezdődött...6.folyt./ § Gy Mi Li

A dolgozó nép addig is nagy terheit az elnyomás és kizsákmányolás anarchikus formáival növelték elviselhetetlenné. Az elnyomás ellen felkelő, ugyanakkor a török ellen harcolni kész népi tömegek nagy megmozdulását, az 1514 évi parasztháborút fegyverrel fojtva el, véres megtorlása során kiirtották a parasztság legharcosabb elemeit - együtt legalább annyi embert, amennyien két emberöltővel azelőtt Hunyadi oldalán küzdöttek és győztek Mohamed szultán világhódító hadain. Vérbe-fojtották, guzsba kötötték az egyetlen erőt, amely az országot még akkor is, mint hajdan, megmenthette volna a pusztulástól. Egyenes uton sodorták az országot Mohács felé.

- A magyar állam összeomlása után, hajdani területének jelentős részén, a népi ellenállás új formái bontakoznak ki. Már Mohács esztendejében hallunk a nép, kisebb-nagyobb csoportok hevenyészett, szervezetlenségükben többnyire vereséggel végződő ellenállási kísérleteiről. Utóbb, az uralkodóosztály árulásának kibontakozása idején ezek a kísérletek szélesednek és szervezettebbé válnak.

- A nép hazaszeretete tört fel ekkor ismét, a hódító-pusztító ellenség jogos gyűlölete, az a félelmetes erő, amelytől a betolakodók egy percre, a már elfoglalt területeken sem érezhették magukat biztonságban. Ez az erő egyképpen áthatotta a bolgár és albán hegyek hajdukjait, a szerb orngorec-okat, horvátországi, magyarországi, romániai, ukrainai társaikat. A Balkán belsejétől az orosz végekig szélesen kibontakozó népi ellenállás kiemertetlen tartalékok és közvetlen támogatást jelentett a végvárok kis létszámú, hiányosan ellátott, nagy seregekkel számottevően nem támogatott, de tulnyomó többségükben hazájukért, életre-halálra küzdő, ezért csodákra képes katonáinak.

- A kelet-európai népek ellenállásának gyümölcse, a törökök kiszorításának diosósége a leselekedő Habsburgoknak jutott, ami a barbár elnyomástól megszabadított területek népeire a katonai gyarmatosítás nem kevésbé barbár és pusztító terheit zúdította. Pár évvel a török kiverése, a Habsburgok gyarmatosító uralmának kiterjesztése után, az elnyomott népek elfojthatatlan szabadságvágya tört fel abban a hősi küzdelemben, melynek idén ünnepeljük hmadfélszázados évfordulóját: a Rákóczi-vezette szabadságharcban.

k

/Folyt.köv./

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 23. kiadás 1953. június 6. 12 óra 40 perc

/Az MTI új címe június 7-től: I. ker. Fém-utca 1. Tel: 159-490, 159-590./

Molnár Erik beszéde

t KC/Gy Mi Li

Az alábbiakban a Szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk Molnár Erik elvtársnak a Magyar Történész Kongresszuson elhangzott beszédét. A keretet korábban adtuk.

x x x

- Kedves Elvtársak! Szeretnék ez alkalommal néhány szót mondani a Történész Kongresszus jelentőségéről és feladatairól.

- Első alkalommal gyűlnek össze a magyar történettudomány képviselői, hogy számos témakörön át megvitassák eddigi munkájuk eredményeit és rávilágítsanak azokra a feladatokra, amelyek előttük állanak.

- A marxista magyar történettudomány felszabadulásunk óta jelentős utat tett meg. Kongresszusunk vissza fogja tükrözni az elért eredményeket.

- Történettudományunk marxista-leninista fejlődése természetesen nem elszigetelt jelenség a mai magyar kulturális életben. 1945-ben, midőn a diadalmas Szovjet Hadsereg meghozta népünknek az évszázadok óta hódolt szabadságot, visszavonhatatlanul lezárult egy történelmi szakasz a magyar nemzet életében és megkezdődött népünk anyagi és kulturális felemelkedésének új történelmi korszaka. A magyar nép élt a Szovjetuniótól kapott szabadsággal. Pártunk vezetése alatt népi demokráciánk döntő győzelmeket aratott a kapitalista rendszerrel és a kizsákmányoló osztályokkal folytatott küzdelemben. Ma már a Szovjetunió nagy lelki és szakadati támogatásával és barátságos együttműködve a népi demokratikus államokkal, első öt éves tervünk hatalmas céljainak megvalósításán, a szocializmus alapjainak lerakásán dolgozunk. Gazdasági fellendülésünk nyomán egész tudományos életünk felvirágzott. Ebben a fejlődésben vett részt fiatal marxista történettudományunk is.

- A kapitalista rendszerben a hivatalos magyar történettudomány híven szolgált az uralkodó osztályok reakciós, sovinszta politikáját. A nép győzelmével megváltozott történettudományunk társadalmi szerepe. A tudomány a népe lett, a nép érdekeit fejezi ki, a nép harcait támogatja. Fegyver a külső és belső ellenség elleni küzdelemben és nevelő erő, amely népünket igaz hazafiságra, proletár nemzetköziségre, a mult tanulságainak helyes alkalmazására tanítja. A magyar marxista történetírás a szocialista jövő formálásának fontos ideológiai eszköze. Történészeink nagy többsége felismerte az elmélet és a gyakorlat egységének követelményét és tudását népünk, pártunk, országnak legnemesebb törekvéseinek szolgálatába állította.

/Folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 24. kiadás

1953. június 6.

13 óra perc

/Az MTI új címe június 7-től: I. ker. Fém-utca 1. Tel: 159-490, 159-590./

/Molnár Erik beszéde, 1. folyt./ t KC/Gy Mi Li

- Kongresszusunk feladata, hogy ezt a gyökeres változást kifejezze. A kongresszuson olyan témák szerepelnek, melyeknek kidolgozása népünk közvetlen gyakorlati feladatait szolgálja.

- Az előadások nem minden oldalát mutatják meg annak a kutató munkának, amely történész-frontunkon folyik, de fényt vet a kutatások fő vonalára.

- A kongresszusi előadások első csoportja függetlenségi harcaink történetéhez kapcsolódik és a legkülönbözőbb időszakokban mutatja be népünknek a nemzeti függetlenség érdekében kifejtett erőfeszítéseit. A feudális német hódítók, a török, majd a ... ellen kifejtett ellenállás történelmi előzménye annak a küzdelemnek, amelyet népünk az imperiális korszakában az amerikai és angol imperialisták ellen folytatott és amely harc napjainkban is folyik függetlenségünk és szabadságunk védelmében. / Habsburgok

- A második előadás-csoport a baráti szomszédnépekkel együtt és közösen vívott küzdelmeink hagyományából merít. A népi demokráciák országainak dolgozó tömegeit a múltban az imperialista uszítás elválasztotta egymástól, de felszabadulásuk óta együttes erővel, vállvetve építik a szocializmust és védelmezik a békét. A haladó kapcsolatoknak, a közös harcoknak a felelevenítése hozzájárul népeink mai barátságának megerősítéséhez.

Az előadások harmadik csoportja népünk forradalmi harcainak példaképehez, a nagy orosz néphez fűződik. A cárok kegyetlen elnyomása alatt élő orosz nép forradalmi akciói lelkesítően hatottak az elnyomott népek és osztályok mozgalmaira. A múlt század vége felé az európai forradalmi mozgalom súlypontja keletre, a cári Oroszországba toltódott; e történelmi tény Magyarországon is éreztette hatását. Az 1905. évi orosz forradalom, majd a Nagy Októberi Szocialista Forradalom fontos határátkelő a magyar nemzet történelmében is. Különösen az 1917-es Nagy Októberi Szocialista Forradalom hatott döntően a magyar forradalmi munkásmozgalomra és ezzel az egész magyar történelmi fejlődésre. 1919 után az ellenforradalmi rendszer uralma idején a Szovjetunió jelentette az elnyomott magyar tömegeknek és pártjuknak, a magyar kommunista pártnak azt a hatalmas erőforrást, amelyből harcaikhoz kitartást és tapasztalatokat merithettek. Előadásainknak célja az is, hogy megmutassák: a magyar és az orosz nép barátsága mély történelmi gyökereket rendelkezik. Ezt a barátságot fejezi ki a nagy orosz demokrata forradalmároknak, Csernysevszkijnek, Herzennek, a magyar nép iránt érzett rokonszenv. A kongresszus előadásai a felvetett témákat gazdag forrásanyag alapján tárják a hallgatóság elé. Az egyes előadások és a hozzájuk csatlakozó korreferátumok, valamint a kongresszus vendégeinek előadásai és hozzászólásai hozzá fognak járulni a magyar történettudomány fejlődéséhez. /Folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HÍREK

B 25. kiadás 1953. június 6. 13 óra⁰⁵perc
/Az MTI új címe június 7-től: I. ker. Fém-utca 1. Tel: 159-490, 159-590./

/Molnár Erik beszéde, 2. folyt / t KC/Gy Mi Li

Kongresszusunk feladata, hogy kifejezésre juttassa a magyar nép el-
téphetetlen barátságát a nagy Szovjetunióval és a testvéri népi
demokratikus országokkal, és a tudomány fegyvereivel támogassa a békét
őrző, a szocializmust építő világtábor egyre hatalmasabb erőit.

- Ehhez a nagyjelentőségi tudományos munkához kívánok
sok sikert és jó eredményeket. /MTI/

/Megkezdődött...7.folyt./ § Gy Mi Li

Székely György, a történettudomány kandidátusa korreferá-
tumában a kelet-európai népeknek a feudális német hódítók ellen a
XI-XIV. században vívott harcival foglalkozott.

- Népünk középkori történetének - éppúgy, mint a nyugati
szláv népek és az orosz nép történetének - igen fontos eseményei
a feudális német hódítók ellen vívott védelmi harcok - mondotta. -
Ezekben dönt el, hogy Magyarország megőrizheti-e függetlenségét, vagy
pedig német hűbérállammá süllyed, esetleg lakossága is elpusztul, vagy
elnémetesedik, mint a nyugati szlávok nem jelentéktelen részénél
történt.

- Magyarország népeinek harcai szoros összefüggésben álltak
a szláv népek élet-halál harcával, mégis a magyar polgári történetírás
mindent megtett ennek az összefüggésnek elhomályosítására, vagy éppen
tagadására. Marxista történetírásunkra tehát - felhasználva a szov-
jet tudomány nagy segítségét, együtt haladva a népi demokratikus or-
szágok történetírásával - komoly feladatok várnak ezen a téren is.

Székely György a továbbiakban részletesen ismertette a
feudális német hódítók ellen vívott harcokat, I. István király
uralkodásától kezdve. Hangoztatta, hogy a magyar függetlenség megtar-
tásáért állandóan kemény harcokat kellett vívnia Magyarországnak.
Ezekben a harcokban több esetben nagy segítséget nyújtott a környező
szláv népek szabadságmozgalma. A német hódítók a nyílt támadástól
kerülve, a gazdasági és politikai befolyás megszervezésére irányuló
ki sérleteken keresztül hamis baráti szövegek hangoztatásáig minden
eszközt felhasználtak leigázásunkra.

- A XI-XIV. század története világosan mutatja, hogy mi-
lyen nagy volt népeink összefogásának szerepe a feudális német hó-
dítók támadásainak elhárításában. Így volt ez a kor feudális korlá-
tai, az egymásra utaltság inkább csak ösztönös érzése ellenére is.

/Folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 26 kiadás

1953. június 6.

13 óra 10 perc

A Béke-Világtanács ülősszakára készül az ország

8 Vid -ez/Tr/TI -ez VE

Lelkes előkészületek folynak szerte az országban a Béke-Világtanács budapesti ülősszakára. Nógrád megye dolgozói eddig már 650 levelet, 420 békevédelmi szerződést, 22 béketarisznyát és számos más omlóktárgyat készítettek az eddigiek során. Nincs a megyének egyetlen falucskája sem, ahol szorgos kezek ne készítenének a küldöttek valamelyikének egy-egy kedves ajándékot. A Nógrád megyei asszonyok 270 zsebkendő-t hímöznek a küldöttek számára. Nógrádsipek dolgozói "örömkaláccsal" kedveskednek a vendégeknek. Dejtár község békészerető asszonyai Nyina Popovának készítenek saját népviseletű fejkendőt. A hímzett tarisznyák leveleket tartalmaznak, s valamennyi levél arról tanuskodik, hogy a magyar nép a békéért dolgozik, Magyarország a béke országa. Petróczi József mátranováki bányász Pietro Nenninek ír levelet: "Ha visszatér hazájába, mondja majd el, hogy a magyar bányászok élete szép és boldog. Mondja el, hogy a mi hazánkban minden bányász jobb- és többtermelőssel harcol a békéért."

Lelkes előkészületek folynak Bács megyében is. A Tisza melletti Alpáron, Tiszaujfalun és Kömpöcön ősrégi eredetű a vesszőfonás és faragás. Ezekben a községekben fából faragott békegalambot és vesszőből font kancsókat, poharakat készítenek a Béke-Világtanács tagjai számára. Jánoshalmán hímzett terítőt készítenek a lányok. Kiskunhalason a DISZ-fiatalok a híros halasi csipkével kedveskednek a békeharcos nagyjainak.

A Béke-Világtanács ülősszakára készülődés újabb aktivákkal gazdagította a békebizottságokat. Bács megyében április elsőjétől 250 új békebizottság alakult, és a kisgyűléseken hétről-hétre mind többen és többen vesznek részt. /MTI/

Jól felkészült az aratás-cséplésre a bajai állami gazdaság

i Vid Ká/TI No 11

A bajai állami gazdaságban az állami gazdaságok és erdők minisztériumából Koczor Lajos a miniszter első helyettese vezetésével háromtagú bizottság szemlélte meg a felkészülést az aratás-cséplésre. A gazdaságban rövidesen 3.500 holdon aratnak. A száz százalékban keresztosorosan vetett gabona bőséges termést ígér. Az árpa már sárgul. A vetéstervet pontosan teljesítették, jól alkalmazták a fejlett élőjáró szovjet agrotechnikát. A termésátlag a tervezettnél jóval többet ígér. Buzánál 2 mázsával, rozsnál 3 mázsával, árpánál 4 mázsával várható több termés holdanként. A 100 hold keresztosorosan vetett rostlon 90-110 centiméter magas. A bizottság kiváló minősítést adott a vetésterv teljesítéséért és a fejlett agrotechnika alkalmazásáért.

A kapásnövények ápolásánál már történtek kisebb hibák. Az egyelést, kapálást nem végzik kellő gonddal. Az 5-ös brigád tagjai a gyapot táblán például csak a gazt huzkodják ki, nem lazítják a talajt, pedig a nedves időjárásban a talaj-lazítás az egyik orvosság a gyökérfekély ellen. A gazdaságban az aratást-cséplést 100 százalékban géppel végzik.

A vezetőség ütemtervet készített, beosztotta a területet. Stigmond György, aki tavaly több mint 500 holdat aratott 10 kombájnnal, vállalta; váltótársával 800 holdat fog learatni. A szemlebizottság az aratógépeket, szalmagyűjtőket, cséplőgépeket jó állapotban találta. A cséplőgépeket villanymotorokkal hajtják meg és így az erőgépek azonnal megkezdhetik a tarlóhántást és másodvetést. 600 holdon határidő előtt egy héttel elvégzik a másodvetést, a fennmaradt területen pedig a jövő évi gyapottáblák alá megkezdik a mélyszántást. A behordásra is jól készült föl a gazdaság. Kiszámították; hány fogatra van szükségük. A 110 pár fogatuk kevésnek bizonyult, ezért a bajai állami erdőgazdaságtól, amely nyáron nélkülözheti fogatjait, 15-öt kölcsönkértek.

Ebben a munkában 9 kombájn is segít. Ellenőrizték a munkások szállását, kulturális, szórakozási lehetőségeiket is. Az új munkásszállók tiszták, kulturtermek és könyvek várják a dolgozókat. Gondoskodtak arról is, hogy az aratás-cséplés alatt ne kelljen kilométereket gyalogolni a konyhára; az ivóvizet és ételt kiszállítják a brigádoknak.

Mint fő hiányosságra mutatott rá a szemlebizottság a verseny hibáira. A szakszervezet nem gazdája a versenynek, nem népszerűsíti a jól dolgozókat. Az aratás-cséplés idejére a gazdaságban induljon meg a lendületes verseny. /MTI/

Munkával, felvilágosító szóval harcol Mátyás Lajos barnagi dolgozó paraszt, a békevédelmi szerződésében tett vállalás megvalósításáért

i Vid Kö/TI No Li

"Előre a béke országának, édes hazánknak erősítéséért". Ez áll Mátyás Lajos és Szalay Lajos barnagi dolgozó parasztok kékszegélyű békevédelmi párosversenyszerződésén. Mátyás Lajos, a növényápolásnál, a felvilágosító szóval is ennek szellemében dolgozik.

Csütörtökön Szentes Sándor 16 holdas középparaszthoz látogatott el. Elmondta, mit végzett aznap a határban.

- Ma fejeztük be a kukorica kapálását - mondotta. - Estére egész táblánk tiszta, gyommentes lett. Öröm volt nézni.

- Te Sándor, - folytatta, - amint a szekéren jöttem haza, azt láttam, hogy a te kukoricatáblád még nyakig gazban van. Miért nem ekézed? Hiszen ha időben megszabadítod a gyomtól, akkor holdanként öt-hat mázsával is több termésre számíthatsz. Ebből a termés-többletből könnyen tudod teljesíteni a beadási kötelezettséget.

Szentes Sándor belátta, hogy mulasztást követett el. Igérte, hogy másnap már kora hajnalban hozzáfog kukoricája kapálásához. Szavát be is tartotta.

Mátyás Lajos munkára buzdító szavának megvan a súlya, mert maga is jó példával jár elől. A békevédelmi párosversenyszerződésben foglalka kat már mind teljesítette. Elvégezte az összes soronlévő növényápolási munkát. Kukoricáját már harmadszor ekézi. Párosversenytársa Szalay Lajos kukoricáját még csak kétszer kapálta meg, így oddig Mátyás vezet a növényápolásban.

Mátyás Lajos felvilágosító szavának nem kis része van abban, hogy a község dolgozó parasztjai a répa egyelését és kapálását már befejezték, a burgonyának 92, napraforgónak 73.8, a kukoricának 68 százalékát megkapálták. /MTI/

D

- - -

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 29. kiadás

1953. június 6.

13 óra 30 perc

/Az MTI új címe június 7-től: I. ker. Fém-utca 1. Tel: 159-490, 159-590./

/Megkezdődött...8.folyt./ § Gy Mi Li

Ma, miután a Szovjetunió által felszabadított hazánk újra elfoglalta helyét a haladó erők sorában, s mint Sztálin elvtárs megállapította: "A szláv népek évszázados harca létükért és függetlenségükért a német hódítók és a német zsarnokság fölött aratott győzelemmel fejeződött be", a régen lefolyt közös harcok emléke is lelkesíti népeinket a mai agresszorok elleni helytállásra, a szocializmus építéséhez szükséges békéért vívott nem lankadó küzdelemre - mondta befejezésül Székely György.

Ezután Sinkovics István docens tartotta meg koreferátumát "Végváraink harca a török hódítók ellen" címmel.

- Mohács után úgy látszott, hogy az ország védekezésre képtelenné vált. Az urak nem mozdultak, a szultán néhány nappal később bevonult az ország fővárosába. Az ellenségnek azonban előnyomulása során látnia kellett, hogy Mohácsnál csak a feudális ország erejét törte meg, nem a nép ellenállását. A nép ellenállása megmutatta a helyes utat a török hódítók elleni védekezésben, az uralkodó osztály azonban nem követte ezt az utat.

- Az idő, ami Mohács után még elegendő lett volna Mohács jóvátételére és az ország megmentésére, visszavonhatatlanul elmorzsolódott a belső küzdelmekben. A török uralom, mint valami ék hatolt az ország szívébe és a megmaradt életét a folytonos rablások és betörések mellett elsötétítette a félelem, hogy a török a szétszakított ország egészére reáteszi a kezét. Az ország életkérdése volt a török terjeszkedésének megállítása és a haza minden darab földjének megmentése attól a pusztulástól és szenvedéstől, amit a török előnyomulás jelentett.

- A végvári rendszer a korszerű védekezést jelentette a török vagy a törökhöz hasonló módon támadó népek hadviselésével szemben. A védelmi vonal nemcsak apróbb-nagyobb végházak láncolata volt, hanem egész rendszer. A fa- és sárépitmények erőt megsokszorozta az aktív védelem, az ellenség tulerejével nem törődő bátor kezdeményezés. A szakadatlan végvári harcokban fontos feladat jutott a védelmi rendszerbe tartozó apró váracskáknak.

- Nélkülözhetetlenek voltak a végvárak a török feltartóztatásában, amikor az ellenség nagy erőkkel támadott, hogy végvárak elfoglalásával eltávolítsa a hódítása útjába álló akadályokat. A végvárak másfélszázados harca felfogta és őrlötte a török hódítók erejét. Harcuk és helytállásuk jelentőségét fokozza, hogy a védővonal mögött nem állott olyan központi hatalom, amely az ország erőforrásait a végvárak megerősítésére, felszerelésére, a végvári katonák harcának segítségére fordította volna. De a végváriak nyomorban és szegénységben is a helyükön maradtak, vállalva a nélkülözéseket. A fizetetlen katonák eltartása legtöbbször a szomszédos, vagy a távolabbi falvak paraszt-népére nehezedett.

/Folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 30. kiadás

1953. június 6.

13 óra 35perc

/Az MTI új címe június 7-től: I. ker. Fém-utca 1. Tel: 159-490, 159-590./

/Megkezdődött...9.folyt./ § Gy Mi Li

- A bécsi udvar és a végvárok érdeke nemcsak itt ütközött össze. Bécs a békét kereste a törökkel és amikor sikerült békét kötnie, azt kívánta, hogy a végváriak fegyvert ne emeljenek az ellenség ellen. Az ország érdekei parancsolták tehát, hogy a végváriak tartsák magukat a bécsi udvar tilalmain és igyekezzenek megsemmisíteni azokat a tüzfészkeket, ahonnan az ellenség pusztító támadásai kiindultak.

- Nemcsak az államhatalom, de a birtokos osztály sem állott a végvárok mögött. A törököt megállító védelmi vonal a nép erejére és az idegen elnyomók ellen vívott harcára épült. Az 1514. évi parasztháború leverésével és a kegyetlen megtorlással az uralkodó osztály tökratette a parasztságot, 1526-ban nem mert fegyvertadni a kezébe, attól félve, hogy földesurai ellen fogja fordítani. A parasztnép viszont, amint az ellenség az ország földjére lépett, megmutatta, hogy akar és tud harcolni az idegen elnyomók ellen. A végvárok helytállásának főerőforrása a nép volt. Még a török uralom alatt élő falvak is segítették a végvárok harcát a török ellen.

- A végvári katonaság jórésze olyanokból került ki, akiknek otthonát, földjét elpusztította a török és akik semmi nélkül maradván hivatásuknak tekintették a török elleni harcot, hogy bosszút álljanak és más országrészekről távol tartsák az ellenség pusztítását. Voltak köztük nemesek és jobbágyok.

- A várak őrsége és a szomszédos falvak parasztnépe között, főleg a kisebb váraknál nincsen éles határ. A népből olyan végvári parancsnokok kerültek ki, mint Szondi György, Thuri György, Bornemissza Gergely deák, akik egész életüket a török elleni harcok áldozták és a török elleni harcokban küzdve haltak meg a maradván, pusztuló hazáért. Az ismert nevek mögött pedig ott vannak a végvári katonák tömegei, akiknek sorsát a parancsnokok sorsa mutatja. Az elesettek helyére mindig újak és újak léptek, hogy a védelmi vonal továbbra is betölthesse hivatását.

- A végvárok harca a fő formája volt annak a küzdelemnek, amit Magyarország népe vívott a török ellenség ellen. A bécsi udvar évi adóval vásárolta meg a békét a töröktől. A szegénylegényekben, ezekben a mindeniket veszített emberekben azonban már fellebbant a felszabadító harc lángja és a maguk lehetőségei között megkezdték a török kiűzését. Ezek a vállalkozások magukra hagyatva, nem egyszer elárulva összeomlottak, de mégsem voltak céltalankok, veszélyeztették a török hódítók uralmát és mint a végváriak, pusztulásuk árán is morzsolták az ellenség erejét, amelyről egyre inkább látszott, hogy nem kimeríthetetlen, - mondotta befejezésül.

/Folyt.köv./

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 31. kiadás 1953. június 6.

13 óra 40 perc

/Az MTI új címe június 7-től: I. ker. Fém-utca 1. Tel: 159-490, 159-590./

Országos méretűket öltött a "péntek-mozgalom": sokszáz bányász DISZ-brigád öt nap alatt teljesítette hat nap tervét

és Hbj/Szb/Gy Vid Li

Alig két héttel ezelőtt a tatabányai bányászfiatalok tanácskozásán Szabó Antal, a tatabányai X-es akna vájárja megfogadta, hogy öt nap alatt teljesíti hat nap tervét. A kezdeményezés már a tanácskozáson nagy visszhangra talált, s a bányászfiatalok közül sokan tettek hasonló ígéretet.

Szabó Antal, a "péntek-mozgalom" kezdeményezője alig 23 éves fiatal. Nincs még három éve, hogy a Zala megyei Rosztony községben elbucszott szüleitől, azzal, hogy Tatabányára indul, bányász lesz. Előbb a IX-es aknában dolgozott, ahol mindjárt csapatcsillésnek sztozták be. Nem valami virágosan kezdődött a bányászélete, mert Soós József frontvezető-vájár, aki az új dolgozókat nem kedvelte, neki is ok keserves percet szerzett. Szabó Antal végül is a tatabányai X-es aknába kérte magát, ahol Kapuvári József fogadta csapatába. Kapuvári József volt az, aki "Nevelj új bányászt!" jelszóval versenyre hívta a tatái szénmedence idősebb bányászait. Szabó Antallal s barátságosan, türelmesen foglalkozott. Szabó Antal egy év múlva beiratkozott a vájáriskolára, nem egészen két éves bányászkodás után megkapta a vájári oklevelet és néhány hónap múlva már önálló csapatvezető-vájár lett. A "péntek-mozgalom" elindítója a tatabányai bányászfiatalok tanácskozásán öta becsülettel tartja ígéretét és minden héten öt nap alatt teljesíti hat nap tervét.

A dudari bánya több mint 25 csapata fejezte be péntekig heti tervét

A hét második felében a dudari szénbányában nehéz megállapítani, hogy milyen nap is van tulajdonképpen. Müller József X-es csapatvezető esütörtökön például azt mondta: "Tul vagyunk a kombaton is", Érsek László csapatvezető pedig azt, hogy "hét csille van még és befejezzük a hetet". A körletvezetők már szerdán mondták a csapatoknak: "Kapcsoljatok rá, mert közeledik a hét vége". K is mutatja: a dudari bányában gyorsan terjedt el a "péntek-mozgalom". A Béke-aknában a csapatoknak több mint egy harmada határozta el, hogy öt nap alatt teljesíti hat napi tervét, s a Szabadság-aknában is több brigád tett hasonló fogadalmat.

A hónap első het általában akadózva indul mindenütt, a csapatoknak a szokásosnál több nehézséggel kell megküzdeniük. Az ilyen nehézségek most sem voltak kisebbek a szokásosnál, sőt... Iványi Endor csapatának szerdán lefogyott a fejtése. Az új fejtés előkészítése, a rossz nyomás okozta sok ácsolási munka miatt csak három állásra való szemet tudtak aznap termelni. Az edott szó azonban teljes, - a hátralévő két napon úgy használták ki minden percet, hogy dolgoztak egymás kezére, hogy szegyenben ne maradianak./Folvt.köv./

B 32. kiadás

1953. június 6.

13 óra 45 perc

Somogyjád dolgozó parasztjai párosversenyben harcolnak vállalásuk teljesítéséért

i Vid Kö/TI Ká No VE

Somogyjád dolgozó parasztjai párosversenyben dolgoznak a szomszédos osztópániakkal. A nemes vetékedésben hol az egyik, hol a másik község kerül az élre. A Béke-Világ tanács budapesti ülésének tiszteletére a somogyjádi békebizottsági tagok újabb versenyfelhívást intéztek az osztópániákhoz.

Versenyfelhívásukban többek között vállalják, hogy a cukorrépat kukoricát, napraforgót háromszor megkapálják, a burgonya harmadik töltögetését befejezik június 25-ig. A somogyjádi dolgozó parasztok megfogadták, hogy négyszáznegyven hold kukoricájuk hetvenöt százaléknál pótbeporzást alkalmaznak. Ez holdanként három mázsás terméstöbbletet számítva közel ezer mázsával több kukoricát jelent. Megfogadták azt is, hogy a szénát közvetlenül a rétről szállítják a begyűjtőhelyre.

A község dolgozó parasztjai utcák szerinti csoportokba tömörülve segítik egymást a növényápolásban. Eső után először a dombosabb részeken dolgoznak és amikor a laposabb területek is felszikkadnak, ott folytatják tovább a munkát. Lelkes munkájuknak meg is van a látogatja: kukoricájuk első kapálását, a burgonya második töltögetését már befejezték. Most végzik a napraforgó és a cukorrépa második kapálását.

Példát mutat a községben Györék Cs. Sándor 15 holdas közép-paraszt, békebizottsági tag, aki elsőnek fejezte be két hold kukoricája kapálását, fél hold burgonyájának második töltögetését, másfél hold cukorrépa egyelését és második kapálását és kezdte el egy hold napraforgója második kapálását. /MTI/

- - -

Több mint kétszerannyi kombájn dolgozik az idén Fejér megye gépállomásain, mint tavaly

i Vid Ká/TI No VE

Fejér megyében az aratás- cséplés munkájánál 1952. nyarán 7 kombájn segítette a termelőszövetkezeteket és csoportokat. Az idén már 15 kombájn arat és csépel a megyében.

/folyt.köv./

/Több mint kétszerannyi.... folyt./ i Vid Ká/TI No VE

De nemcsak a gépek száma nőtt, emelkedett a gépállomások dolgozóinak műszaki és politikai képzettsége is. A traktorosok és kombájnvezetők a közelgő aratásra felajánlásokat tettek. A velencei gépállomás kombájnvezetője 200 hold helyett 500, a pusztaszabolcsi gépállomás kombájnvezetői pedig a 3 kombájnra eső 600 hold helyett 1200 hold területet vállaltak.

A pusztaszabolcsi gépállomás körzetében Besnyő, Beloianniszfalva, Iváncsa, Adony és Pusztaszabolcs községek 25 termelőszövetkezetének és csoportjának elnökei, brigádvezetői és a gépállomás vezetősége már május 31-én közös értekezleten elkészítették az aratás-csőplés, tarlóhántás, másodvetés ütemtervét.

A termelőszövetkezeti tagok a kombájn munkájának előkészítésében is résztvesznek. Minden üzemanyagot a kombájn munkaterületére szállítanak. A pusztaszabolcsi "Béke" tszes felajánlása nyomán minden tsz és tszes vállalta, hogy jó brigádszállásról gondoskodik, a friss ételleket a kombájnvezetőknek a helyszínre szállítják. /MTI/

- - -

Esze Tamásról nevezik el a vásárosnaményi járási kulturházat
i Vid -cz/TI -cz VE

A vásárosnaményi járási kulturház átalakítási munkái befejeződtek. Néhány nap múlva a Szabadság-tér 8 szám alatti ház homlokzatára felkerül a tábla: "Esze Tamás járási kulturház".

Azért választották Esze Tamásnak, a Rákóczi szabadságharc népi hősnéjének nevét a járási kulturház nevéül, mert Esze Tamás, az egykori jobbágyból lett szabadságharcos szülőfaluja, Tarpa néhány kilométernyire van Vásárosnaménytől.

Vásárosnamény dolgozó népe lelkesen készül a Rákóczi-ünnepségekre. Június 16-án a kulturház színjátszócsoportha előadja Barabás Tibor: "A kibontott zászlók" című történelmi jelenetét. /MTI/

- - -

MTI BELFÖLDI HIREK

B 34. kiadás

1953. június 6.

14 óra¹⁰ perc

/Az MTI új címe június 7-től: I. ker. Fém-utca 1. Tel: 159-490, 159-590./

/Országos méreteket öltött...I.folyt./ ö Hbj/Szb/Gy Vid Li

"Szabadság-aknában a termelésnek közel egyharmadát adja az Antalvári-csapat frontja: a fronton a héten "bajok" támadtak, megduzzadt az alsó talp, szerdán megduzzadt a front. Nagy erőfeszítést, jó munkaszervezést követel ilyen körülmények között még a terv egyszerű teljesítése is, mert nehezebb a munka; sokkal többet kell ácsolni. A délelőtti műszakon dolgozó Litter-brigád azonban erősebbnek bizonyult a front minden szeszélyénél: péntek délig 24 csillét adott heti tervén felül.

A dudari bányában több mint 25 csapat -- köztük Pinkováé, Iványié - fejezte be péntekig egész heti tervét.

A borsodi tröszt üzemének élenjáró brigádjai győzelemre vitték a "péntek-mozgalmat"

Az alberttelepi bányüzemben Nagy József brigádjának több mint fele ifjúnok bányász. Az ő kezdeményezésükre csatlakozott a frontbrigád a nemes versenyhez. A hét első napján gyengén indult a munka.

- Így nem fejezzük be péntekre a tervet - mondta Nagy József brigádvezető, és átszervezte a brigád munkáját. Szakosították a munkamenetet - és kedden már 198 százalékra termeltek. De meghozta eredményét a többi nap is: péntek reggel nemcsak tervüket fejezték be, hanem a szombati napra terven felül vállalt 200 csilléből is 120-at a felszínre szállítottak. hanem

x x x

"Naponta 30 csillével többet rakunk, hogy pénteken befejezzük a heti tervet" - ezt a feliratot irták a felszínre küldött csillékre a szuhakállói bányüzemben Ondó József csapatának tagjai. A hős szuhakállói bányászok most is helytálltak. Nem harminc, de 36-45 csillével több szenet raktak naponta.

x x x

A lyukói bányüzemben öt ifjúnok brigád csatlakozott a "péntek-mozgalomhoz". A Mátyás-szinti frontfejtésén Gál Ferenc 12 főnyi DISZ-brigádjával indult harcba, hogy a napi 41 csille helyett 49 csille szenet rakjon. A hét első napjaiban nagyszerűen ment a munka. Pontos beosztással, a szállítókkal közösen maradéktalanul felszínre küldték a napi 49 csillét. Szerdán azonban váratlan nehézséggel találta szembe magát: "Nyomásba jött a front, több időt vett igénybe a biztosítás. Csak 35 csille szenet tudtak a felszínre szállítani.

/Folyt.köv./

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 35. kiadás

1953. június 6.

14 óra 35 perc

/Az MTI új címe június 7-től: I. ker. Fém-utca 1. Tel: 159-490, 159-590./

/Országos méreteket öltött...2.folyt / ö Hbj/Szb/Gy Vid Li

- Be kell hozni az elmaradást - így határozott a brigád - s csütörtökön kettőzött erővel dolgoztak. Sikert is a negyvenkilenc csillán felül hét csillét rakni, s törleszteni ad^osságukból. Pénteken a délelőtti műszakon még nagyobb akarással kezdték a munkát. 12 óra múlt pár perccel, mikor felszínre küldték a napi tervhez szükséges 49-ik csillét.

- Még hét csillét kell rakni műszakváltásig - ezzel lelkesítette társait új sikerre Gál Ferenc brigádvezető. Maga is ott dolgozott, ahol a legnagyobb szükség volt rá. Segített lölyukákat furni, ácsolatot betenni. A lelkes munka meghozta gyümölcsét. A Gál-brigád is teljesítette adott szavát: pénteken befejezte heti tervét.

Az oroszlanói külszínfejtéses bányánál csütörtök déli óta békeőrséget tart Bolgár Mihály baggeros DISz-brigádja

Négy bagger dolgozik éjjel-nappal az oroszlanói külszínfejtéses bányánál. Hatalmas, hosszan húzó^o földhegyek, mély szakadékok és szén szállítás vasuti szerelvény robogása jelzi a hősiességgel dolgozó baggeros brigádok munkáját.

A brigádok június elsőjével a péntek-mozgalmak keretében kezdték a munkát. Nagy harc indult közöttük azért, hogy melyikük fejezi be elsőnek heti tervét. Bolgár Mihály DISz-brigádja a 80 méteres front balszárnyának letakarítását végezte s a fiatalokon mulott a front beindulásának ideje is, mivel a feltárandó front utolsó 20 méterét készítették elő. Éjjel-nappal egyenletesen dolgozott a DISz-brigád baggerja. A hét közepén azonban váratlan dolog történt. A front közepén mintegy husz méteres területen teljesen eltűnt a szén. Kimosásnak mondják ezt a bányászok.

- Oda a front - mondogatták egymás közt a baggerosok. A geológusok gyors próbafurásokat csináltak, s megállapították, hogy 40 méternyi hosszan a baggerokkal és az összes szállító berendezésekkel előbbre kell vonulni.

Alig egy-két óra múlva már új állásban voltak a baggerok. Bolgár Mihály DISz-brigádjának azonban vissza kellett maradni előző helyén, hogy a balszárnyon egyúttal szenelni is tudjanak. Ezután még lelkesebben küzdött a brigád. A napi 900 köbméter föld helyett 1200-1300 köbméter földet mozgattak meg s csütörtök délre másfél nappal a "péntek-mozgalmhoz" való csatlakozásukkor vállalt határidő előtt befejezték az egész heti tervüket. Ötezernégyszáz köbméter földet mozgattak meg három és fél nap alatt Bolgár Mihály DISz-brigádja.

/Folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B. 36. kiadás 1953. június 6. 11 óra 15 perc
/Az MTI új címe június 7-től: I. ker. Fém-utca 1. Tel: 159-490, 159-590./
Időjárásjelentés

& Gy VE A Meteorológiai Intézet jelenti június 6-án, szombaton
délben:

Átmeneti javulás

A Szovjetunió európai területein csendes, száraz az időjárás, s a felmelegedés nappal a 29-31 fokot is eléri. Ezzel szemben Európa nyugati felében a magasban dél felől előnyomuló meleg levegő még nem tud a talajon tért hódítani és emiatt továbbra is hűvös az idő. Dél-Európában és a Kárpát-medencében sokfelé esik az eső. Hazánkban tegnap országszerte kissé emelkedett a hőmérséklet. Általában 19-23, Kalocsán 24 fokig melegedett fel a levegő s éjszaka is csak 12-15 fokig hűlt le. Az esti órákig sehol sem volt esapadék, éjszaka azonban esőzés indult meg. Reggelig az ország keleti felében általában a 10, a Tiszántúlon a 20 mm-t meghaladta a csapadék mennyisége, sőt Békéscsabáról, Battonyáról, Körösszakállról 49, Orosházáról 43 mm-t jelentettek. Több helyen volt zivatar. Budapestén pénteken a hőmérséklet napi középértéke 2,7 fokkal alacsonyabb, a légnyomás napi középértéke 2,3 mm-rel magasabb volt, mint a sokévi átlag.

Budapestén szombaton 12 órakor a hőmérséklet 16 C fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 762 mm, alig változik.

Várható időjárás vasárnap estig: Változó felhőzet, többfelé eső. Mérsékelt szél, a hőmérséklet fokozatosan emelkedik. Várható hőmérsékleti értékek az ország területére: Vasárnap reggel 10-13, délben 20-23 fok között./MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

37. kiadás 1953. június 6.

14 óra 50 perc

Az MTI új címe június 7-től: I. ker. Fém-utca 1. Tel: 159-490, 159-590./

Országos méreteket öltött...3.folyt / ö Hbj/Szb/Gy Vid Li

A csütörtök déli óta békeörségben dolgozó lelkes fiatalok szombat reggelre közel ezeröttszáz köbméter földet mozgattak már meg - egész hétre előirányzott tervükön felül.

Jó eredményeket hoz a "péntek-mozgalom" a nógrádi szénmedencében

A nógrádi szénmedence DISz-brigádjai a Béke-Világtanács budapesti ülésének tiszteletére lelkesen csatlakoztak a "péntek-mozgalomhoz".

78 Nagy László sztahanovista vágár magyabányai DISz-brigádja, akik Nógrád megyében elindították a nagyszerű mozgalmat, lelkesen harcolnak adott szavuk valóra váltásáért. Komoly nehézségeket kellett leküzdeni, hogy vállalásukat maradéktalanul teljesítsék. A brigád mégis lelkesen harcolt és az akadályt rövid időn belül leküzdve a heti 7 mázsás előirányzatukat péntek reggelre 901,7 mázsára teljesítették.

A nógrádi tröszt vállalatainak versenyében hátul kullog a kányási szénbánya vállalat. Sándor János ifj. vágár DISz-brigádja harcol a vállalat tervleamaradásának behozásáért és terven felüli szénnel akarja elősegíteni a minisztertanács vándorzászlajának elnyerését. 142 csillás heti előirányzatát a brigád már pénteken reggel 7 órára teljesítette.

Érsek József kétszeres sztahanovista. DISz-brigádja a borsodnádasi acélműben sikerrel harcolt a "péntek-mozgalom"ért

Mi, borsodnádasi acélgyártók sem akarunk elmaradni a bányászok mögött - mondotta Érsek József sztahanovista a péntek reggel megtartott termelési értekezleten. Ezen a héten nem ment úgy a munka, mint szerettem volna, akadózott az anyagellátás, ennek ellenére: megfogadom, szombat délelőtt 9 órára befejezem heti tervemet.

A kezdeményezést az acélmű dolgozói részletesen megvitatták és elhatározták, hogy csatlakoznak Érsek József fogadalmához. Péntek reggel már csak 15 tonna acél hiányzott az acélmű heti tervének teljesítéséhez. Ezért a 15 tonna acélért indultak harcba az olvasztárok. A jól szervezett munkát siker koronázta és péntek délután 7 óra 5 perckor lecsapolták a heti terv teljesítéséhez szükséges utolsó tonna acélt is. Szombaton reggel már heti tervükön felül gyártottak acélt a borsodnádasi acélmű olvasztárai. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B. 38. kiadás 1953. június 6. 15 óra - perc
/Az MTI új címe június 7-től: I. ker. Fém-utca 1. Tel: 159-490, 159-590./
"Körmös traktorral is lehet jó növényápolást végezni" - mondja Ábrahám Mihály a kiskirállyági "Lenin" tsz elnöke

i Vid / Ká No SzE/Szia

Jól halad a növényápolás a kiskirállyági "Lenin" tsz-ben, aminek egyik "titka", hogy jó a kapcsolatuk a gépállomással. Markó János, aki a termelőszövetkezet tagja volt és tavasz óta az árpádalmi gépállomás körzeti mezőgazdája, jól tudja, tavaly milyen nagy gondot okozott a tsz-ben a növényápolás. Ezért az idén még jókor megmagyarázta a tagságnak, hogy a négyzetes vetés milyen nagy munkaerő megtakarítást jelent majd a kapálásnál. A tsz vezetősége nem is idegerkedett az újjtól és 300 hold kukoricájukat, valamint a hetven hold napraforgóból husz holdat négyzetesen vetettek. Négyezerhatvan holdra, kapás területük több mint háromnegyedére gépi növényápolásra szerződtek.

- "Sokat köszönhetünk most a gépállomás utmutatásának - mondja Ábrahám Mihály, a "Lenin" tsz elnöke. - Háromszáz hold kukoricánkból kétszázötven holdon elvégeztük géppel az első kapálást. Összekapcsolt hetes ekekapával keresztbe-hosszába meghuzattuk és így a kézikapával éppen csak utána kellett igazítani. Gépi kapálással már eddig több mint kétszázötven munkanapot takarítottunk meg. Az így felszabadult munkaerővel hetven hold napraforgót a gép után másodszor kézzel is megkapálhattunk.

Traktorosaink bebizonyították, hogy körmös traktorral is lehet jól dolgozni. Hét saját traktorvezetőnk közül hárman állandóan G 35-össel kapálnak. Közülük Kovács János amellet, hogy a legjobb minőségű munkát végzi, május elseje óta hetven, ősz óta pedig 280 munkaeget szerzett.

- A bőséges eső után vasárnap reggel megkezdjük a kukorica második kapálását és azt június 12-re be akarjuk fejezni. Elhatároztuk, hogy az aratás megkezdéséig valamennyi kapásnövényünket harmadszor is megkapáljuk, hogy aztán minden erőt kalászosaink szemvesztés nélküli aratására mozgósíthassunk. Lesz munkánk bőven, hisz keresztrosan vetett árpánk tizenkilenc mázsás termést ígér holdanként." /MTI/

A Balatoni Hajózási Vállalat közli,
SzB/SzE Szia

hogy a Margitsziget és a Sziget utca közötti átkelési hajójárat menetrendjét folyó hó 6-tól kibőviti. Az első járatot munkaszüneti napokon reggel 9 órakor, munkanapokon fél 10 órakor indítja. Szombat és munkaszüneti napokon 22 óráig, egyéb napokon este 21 óráig közlekednek a hajójáratok.
/MTI/

- - - -

MTI BELFÖLDI HIREK

59.kiadás

1953. június 6.

15 óra 15 perc

/Az MTI új címe június 7-től: I. ker. Fém-utca 1. Tel: 159-496, 159-590./

A Szakszervezetek Országos Tanácsának üdvözlő távirata a CGT XXIX. kongresszusához

k SZOT Mi/ SzE Szia

Június 7-é és 11-é között tartja a Francia Általános Munkásszövetség /CGT/ XXIX. kongresszusát. A Szakszervezetek Országos Tanácsa meleghangú táviratban üdvözölte a nagymultu, harcos francia szakszervezetet:

"A magyar szervezett dolgozók meleg szeretettel üdvözlrik a CGT XXIX. kongresszusát és a kongresszus munkájához sok sikert kívánnak. A magyar szervezett dolgozók a kongresszuson küldöttséggel akarták magukat képviseltetni, de a reakciós francia hatóságok megtagadták küldöttségünktől a beutazási vizumot. / ért

Ezért kedves elvtársak, ezen az úton kívánunk eredményes munkát a / XXIX. kongresszusának és biztosak vagyunk benne, hogy a kongresszus határozatai hozzá fognak járulni a francia dolgozók egységének megerősítéséhez, harcos hagyományainak megőrzéséhez és küzdelmeinek sikeréhez, melyet a megélhetés / a békéért folytatnak. / Francia Általános Munkásszövetség

Eljen a harcos francia szakszervezetek XXIX. kongresszusa!

Eljen a francia és magyar dolgozók örök barátsága!

Eljen a Szakszervezeti Világszövetség!

Szakszervezetek Országos Tanácsa Elnöksége." /MTI/

- - - -

A Magyar Szovjet Társaság közli:

k MSZT -cz/TI -cz/SzE Szia

A kedvezőtlen időjárás miatt május 31-én elmaradt műsort - amelyet az "Új Világ" című képes hetilap megjelenésének öt éves évfordulója tiszteletére állítottak össze - június 9-én, kedden este 8 órakor tartják meg a Majakovszkij-színpadon. /MTI/

- - - -

MTI BELFÖLDI HIREK

Belső kiadás 1953. június 6.

15 óra 30 perc

MTI új címe június 7-től: I. ker. Fém-utca 1. Tel: 159-490, 159-590/

Megkezdődött a II. Országos Faipari Kongresszus

MT/Fe/CK/SzB/Gy Li

A Faipari Tudományos Egyesület rendezésében a Műszaki Természettudományi Egyesületek Szövetségének Reáltanoda-utcai székhelyében szombat reggel megkezdődött a II. Országos Faipari Kongresszus.

A kongresszust Somogyi László, a Faipari Tudományos Egyesület főtitkára nyitotta meg. Beszédében rámutatott arra, hogy a faipari dolgozók elsődleges feladata a termelékenység növelése, a minőség állandó javítása, a legszigorubb anyagtakarékosság. Még az idiginél is sokkal nagyobb mértékben, egyre szélesebb körben kell alkalmazni a Szovjetunió gazdag tapasztalatait, amelyek a faipari dolgozók rendelkezésére állnak. Az egyesületnek további jelentős feladatsíkságot kell nyújtani a faipari dolgozók a következő nagy feladatok sikeres megoldásában.

A kongresszus első előadását Barlai Ervin, a Faipari Kutató Intézet osztályvezetője tartotta "Az alapanyagbázis kiszélesítése" címmel, majd Ripperger László, a Faipari Gyártás-tervező Iroda helyettes igazgatója tartotta meg előadását, "Műszaki fejlesztés a faiparban" címmel. A két előadást számos hozzászólás követte, amelyek során több értékes javaslat hangzott el.

Ebédszünet után a kongresszus résztvevői folytatták a tanácskozást. Délután a különböző téma-bizottságok vita keretében tárgyalták meg a faanyagok elosztásának, ipari feldolgozásának, pótlásának, élettartamuk meghosszabbításának, a gyártás technológiájának és a műszintterv készítésének kérdéseit. A kongresszust vasárnap folytatják./MTI/

Ha valamikor, akkor ma igazán öröm és gyönyörűség pedagógusnak lenni" Adták a közoktatás legjobb dolgozóinak a "kiváló tanár" és "kiváló tanít" kitüntetések

MT/Sr/Bc/KV/Gy Bc Szia

A II. Országos Pedagógus Nap alkalmából szombaton délután át a Parlament épületében a szocialista nevelés és oktatás terén legkiválóbb munkát kifejtett általános- és középiskolai nevelőknek a "kiváló tanár" és "kiváló tanító" kitüntetések Dobi István, az Elnöki Tanács elnöke.

Az ünnepségen megjelent Révai József népmívelési miniszter, Ónafi Sándor, a Magyar Dolgozók Pártja Politikai Bizottságának tagjai, Szabó Piroska, az Elnöki Tanács titkára, Jóbóru Magda, a közoktatásügyi miniszter első helyettese, Kovács József közoktatásügyi miniszter-helyettes, Cseterki Lajos, a SZOT titkára és többen az oktatás, az irodalom Kossuth-díjjal kitüntetett dolgozói közül./Folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 41. kiadás 1953. június 6. 15 óra 30 perc
/Az MTI új címe június 7-től: I. ker. Fém-utca 1. Tel: 159-490, 159-590./
/"Ha valamikor...1.folyt" t Sr/Bc/KV/Gy Bc Szia

Darvas József közoktatásügyi miniszter megnyitó szavaiban elmondotta, hogy pártunk, államunk az évenként megrendezett Pedagógus Nappal is érvényre juttatja dolgozó népünk megbecsülését ifjúságunk nevelői iránt. Dobi István, az Elnöki Tanács elnöke mondott ezután beszédet:

- Népköztársaságunk Minisztertanácsa határozatának értelmében, másodizben tartjuk meg hazánkban a Pedagógus Napot. Az idei Pedagógus Nap újabb bizonyítéka annak, hogy pártunk, kormányunk, egész dolgozó népünk pedagógusaink munkáját elismeri, megbecsüli.

- A most folyó tanévben pedagógusaink lelkes munkája eredményeként komoly lépéseket tettünk előre a szocialista tartalmú oktató-nevelőmunka színvonalának emelése érdekében. Pártunk Központi Vezetőségének határozata alapján a Közoktatásügyi Minisztérium az idei tanév legfőbb célkitűzésének, az iskolákban folyó erkölcsi-politikai nevelés színvonalának emelését, a szilárd ismeretekért való harcot jelölte meg. Pedagógusaink nagy része becsülettel igyekezett iskolájában ezeket a célkitűzéseket valóra váltani. Az egész év eredményeit még nem látjuk, mert még hátra van az évvégi nagy számvetés: a vizsgák, az összefoglalók. De az évközi részeredményekből is arra lehet következtetni, hogy tovább emelkedett iskoláinkban a tanulmányi színvonal, javult a fegyelem. - Elsősorban pedagógusaink jó munkájának eredménye az, hogy ma már egyre inkább oszkoznak iskoláinkban a bukások és állandóan növekszik a jó tanulók száma.

- Erősödött ifjúságunkban a hazaszeretet, a közösségi érzés, az áldozatkészség, a felelősségtudat. Pedagógusaink egyre lelkesebben segítik az ifjúsági szervezet munkáját, amelynek hatása meglátszik a tanulók tanulmányi munkáján és magatartásán egyaránt.

- Sokat gazdagodott tartalmában az iskola és család kapcsolata. Pedagógusaink jó munkájának eredménye, hogy a szülők egyre nagyobb bizalommal fordulnak a nevelőkhöz, magukénak tekintik az iskolát. A szülők részéről számos szép megnyilvánulását tapasztalhattuk a nevelők megbecsülésének, az iskolához való ragaszkodásnak, a segítségnek.

- Közoktatásunk fejlődését jelzik a tanulók szociális összetételére vonatkozó főbb adataink is. Az 1952/53-as tanévben középiskoláinkban az összes tanulók 68,8 százaléka munkás és dolgozóparaszt származású. A múltban ez mindössze 3 százalék volt. A Horthy-rendszer a munkások és dolgozóparasztok gyermekei elől elzárta a művelődés lehetőségét.

/Folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 42. kiadás

1953. június 6.

15 óra 55 perc

/Az MTI új címe június 7-től: I. ker. Fém-utca 1. Tel: 159-490, 159-590./

/"Ha valamikor...2.folyt./ t Sr/Bc/KV/Gy Bc Szia

- Soha olyan lelkesítő feladat nem állott még nevelőink előtt, mint amit a Magyar Függetlenségi Népfront választási felhívása mintegy programként jelölt meg a második ötéves terv végére: "Népünk műveltségének további emelésére el kell érni, hogy a tanuló-ifjúság a falun legalább az általános iskola /osztályát, a városokban, ipari központokban legalább a középiskolát kötelezően elvégezze." Államunknak, egész társadalmunknak és főleg pedagógusainknak hatalmas szervező- és nevelőmunkát kell végezni, hogy a kötelező 8 osztályos oktatást mindenütt, a legkisebb falvakban is megvalósíthassuk. Ma már az általános iskolát végzett tanulóknak átlag 30-40 százaléka tanul tovább különféle középiskolákban és ez a szám növekszik még az MTH-iskolák tanulóival. A nagyobb városokban ennél már most is jobb az arány, de ezt még jelentékenyen kell fokozni a második ötéves terv végére. Ezt a nagy feladatot új pedagógusok százainak, ezreinek beállítással, új iskolák létesítésével, a szülők és tanulók közti jobb felvilágosító munkával, az oktató-nevelőmunka színvonalának állandó emelésével tudjuk elérni. E feladatok láttán valóban elmondhatja minden nevelő, amit Révai elvtárs így fejezett ki: "Ha valamikor, akkor ma igazán öröm és gyönyörűség pedagógusnak lenni." /nyolc

- Az elért eredmények nyomán az elmúlt évben is tovább fokozódott pártunk, államunk megbecsülése, gondoskodása pedagógusainkról. Az általános iskolai és a különböző középfokú iskolák nevelői közül több mint 200 pedagógust részesített népi demokráciánk kormánya kitüntetésben. Ezek közül többen kapták meg kiváló oktató-nevelőmunkájuk eredményeként Népköztársaságunk legmagasabb kitüntetését, a Kossuth-díjat. Az idei Pedagógus Nap alkalmával országunkban újra mintegy 60 pedagógus kapja meg jó munkájának elismeréséül a "kiváló tanári és" kiváló tanítói kitüntetést. A továbbképzésben tanult gyakorlati alkalmazásával munkájuk iránti nagy igényességgel tovább kell emelniük az iskolai oktatás és nevelés színvonalát.

- Kormányzatunk elismerése természetesen nemcsak a név szerint kiemelt pedagógusoknak szól. A közoktatásügy terén elért eredményeinkben az egész pedagógus társadalom munkája benne tükröződik. A tanya, a falu, a város valamennyi tanítójának, tanárának munkájára épít és számít népi demokráciánk. Minden egyes pedagógus jól végzett munkája gyorsítja országunk kulturális színvonalának emelését. Eppen ezért minden kitüntetett pedagógus a megérdemelt elismerés öröme mellett érezze azt is, hogy felelős nemcsak a saját, de társai fejlődéséért is.

/Folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 43. kiadás

1953. június 6.

75 óránc percc

/Az MTI új címe június 7-től: I. k. r. Fém-utca 1. Tel: 159-490, 159-590./

/"Ha valamikor...3.folyt./ t Sr/Bc/KV/Gy Bc Szia

- Egyre gazdagabban kibontakozó tapasztalatosere-mozgalmuk kapjon újabb lendületet, hogy az élenjáró pedagógiai módszerek, eljárások minél szélesebb körben elterjedjenek és minél maradandóbb eredménnyel járjanak.

- Pedagógusaink többiben bebizonyították, hogy hi támaszai népi demokráciánknak. Legutóbb a választási munkákban adták tanujelét pártunk és kormányunk politikája mellett kiállásuknak. Az alkövetkezendő időkben az előttünk álló hatalmas feladatok megoldásában is szívvel-lélekkel vegyenek részt nevelőink. A jól végzett munka fölötti öröm és a számunkra megjelölt lelkesítő célkitűzések megvalósításáért érzett felelősség adjon a további munkához még nagyobb lendületet és alapozza meg jövő terveink sikerét, - mondotta befejezésül.

Dobi István nagy tapssal fogadott beszéde után átnyújtotta a kitüntetetteknek népi demokráciánk elismerő oklevelét, jelvényét, továbbá 3-3000 forint pénzjutalmat.

Váli Dezsőné "kiváló tanító" a kitüntetettek nevében többi között a következőket mondotta:

- Megismertük a szovjet pedagógia eredményeit és felismertük, hogy többet kell tudnunk, hogy jobban taníthassunk. Pártunk irányítása alapján megindult a pedagógusok továbbképzése. Szakkönyvek, folyóiratok, szemináriumok, tanfolyamok segítették munkánkat. A pedagógia, a tanítás ügye mérföldes léptekkel haladt előre. A 8 osztályos általános iskola megvalósítása, az új szakiskolák, új tankönyvek mind-mind a haladás és fejlődés egy-egy állomását jelzik. Tudjuk, hogy ezeken az állomásokon megpihenni nem szabad. Ezek az állomások arra biztatnak, hogy még jobban, még nagyobb odaadással, még fokozottabban dolgozzunk.

- Megfogadjuk, hogy legjobb tudásunkkal és akarásunkkal elegendet teszünk a ránk bízott feladatnak: iskoláink továbbra is a béke és a tudás órhelyei lesznek, s a kezeink közül kikerült művelt ifjuság pedig - velünk együtt - a szocializmus harcoss építői, - fejezte be szavait. /MTI/

--

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

D 44. kiadás 1953. június 5. 6. /5 óra 55 perc

Az MTI új címe június 7-től: I. Fém-utca 1. Tel: 159-490-, 159-590/

A Magyar Rádió békepályázata

k MR PE Bc Szia

A Magyar Rádió "Béke és szabadság" című műsorában Békepályázatot hirdet, a következő témák feldolgozására:

Igy állok őrt munkámmal - a békéért!
Találkozás külföldi békeharcosokkal!
Gyermekeimről, életükről, jövőjükéről.
Mit várok tervünktől, a béke tervétől.
Legszebb élményem a békéért vívott harcban.

A pályázók a témák között szabadon választhatnak és természetesen feldolgozhatnak, megírhatnak több témát is, prózában, versben vagy jelenetben, szabad választás szerint. Terjedelem legfeljebb négy gépelt oldal.

A pályázat I. díja:	3.000	forint
II. " "	2.000	"
III. " "	1.000	"

Ezen kívül a Rádió háromezer forint értékű könyvjutalmat oszt ki a legjobb írások szerzőinek. A díjnyertes írásokat a Rádió "Béke és szabadság" című műsora és a Magyar Rádió című hetilap folyamatosan közli.

A bírálóbizottság tagjai: az Országos Béketanács, az Írószövetség és a Rádió egy-egy munkatársa.

A pályázat beküldési határideje: 1953. július 15.

A pályázók irásukat - "A Magyar Rádió Békepályázata" megjelöléssel - a következő címre küldjék: Rádió, Budapest, VIII. Bródy Sándor utca 5-7. /MTI/

K

M T I . B E L F Ö L D I H I R E K

B 45. kiadás 1953. június 6.

16 óra — perő

/Az MTI új címe: I. Fém-utca 1. telefon: 159-490, 159-590./

Turkeve termelőszövetkezeti város dolgozóinak válasza az EMAG-gyár dolgozóinak versenyfelhívására

i Vid TI No Li

Kedves Elvtársak!

Versenyfelhívástokat elfogadjuk. A betakarítás és boggyújtási békeverseny keretében vállaljuk:

A Béke-Világtanács ülésének tiszteletére az aratás megkezdéséig teljes egészében behozzuk a növényápolásban mutatkozó elmaradásunkat. A magasabb terméseredmények biztosítása érdekében a kukoricát még kétszer kézi erővel és négyszer géppel megműveljük. A napraforgót kétszer kézi erővel és négyszer géppel a cukorrépát még háromszor kézi erővel és négyszer géppel megkapáljuk. A gyapotot még ötször kézi erővel és hatszor géppel megműveljük.

A terméshozam további növelése érdekében vállaljuk, hogy a pótbeporzást kukoricaterületünk hatvan százaléknál, napraforgóterületünk 80 százaléknál elvégezzük.

A minisztortanács határozata alapján az aratás és cséplési munkák gyors befejezését a gépek maximális kihasználásával, a munkafogalom megszilárdításával, a munkák jó megszervezésével biztosítjuk. Az aratást hét nap alatt befejezzük és a szemvesztést a minimálisra csökkentjük. A kombájnoknak a legalkalmasabb területeket biztosítjuk és naponta átlagosan egy-egy kombájjal 25 holdat fogunk learatni és elcsépelni. A cséplést 20 nap alatt, augusztus 10-re befejezzük, s a szemvesztést 0.5 százaléknál alá csökkentjük.

Az állam iránti kötelességünket augusztus 5-ig egyenesen a cséplőgéptől teljesítjük.

A tarlóhántást az aratással egyidőben, de minden területen az aratás befejezésétől számított hat napon belül elvégezzük. 8.550 holdon a másodvetési területeket legkésőbb július 15-ig, a másodvetést egy-egy tábla learatása után két napon belül teljesítjük.

Vállaljuk, hogy a békeversenyben tovább szélesítjük a brigádok, munkacsoportok és az egyének közötti párosversenyt.

/folyt.köv./ko

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 46. kiadás

1953. június 6.

16 óra 15 perc

/Az MTI új címe: I. Főm-utca 1. telefon: 159-490, 159-590./

/Turkovo termelészövetkezeti.... folyt./ i Vid TI No 14

Egyben párosversenyre hívjuk régi versenytársunkat, Kisujszál-
lás termelészövetkezeti város dolgozóit a fenti vállalások alapján.

Előre az aratás és cséplés szemvesztőség nélküli befejezéséért!

Turkovo tsz város dolgozói nevében:

Vad András városi pb. titkára, Lovas Lajos, a "Vörös Csillag" tsz elnöke,
Ercsi Antal, a "Haladás" tszcs elnöke, Fazekas József gépállomási igaz-
gató, Nagy Imre, a "Táncsics" tsz elnöke, Szabó István, a "Kossuth"
tszcs elnöke, Sugár Antal, a "Petőfi" tszcs elnöke, Sz. Kovács József
vb. elnök, Kun Imre, a "Harcos" tsz elnöke, Ábrahám Sándor, a "Béke"
tszcs elnöke, Kelemen Pál, a "Farkas Mihály" tsz elnöke. /MTI/

- - -

Eddig csaknem 25 ezer dolgozó paraszt teljesítette a Béke-Világ tanács
ülésének tiszteletére tett vállalását - A begyűjtési minisztérium jo-
lentése

k Bgy.M. Ká/TI No 14

Az elmúlt héten tovább fokozódott a begyűjtési verseny a fél-
évi tervek teljesítéséért. Újabb és újabb községek, termelészövetkezeti
csoportok tesznek vállalást a Béke-Világ tanács budapesti ülésének
tiszteletére. Egyre növekszik azoknak a dolgozó parasztnak a száma,
akik vállalásaik határidő előtti teljesítésével is elősegítik a béke
ügyét. Az elmúlt héten már közel 55 ezer dolgozó paraszt és 1.307
termelészövetkezeti csoport állt versenyben félévi begyűjtési tervének
határidő előtti teljesítéséért, s eddig csaknem 25 ezer dolgozó paraszt
már valóra is váltotta június 15-re tett felajánlását.

A Béke-Világ tanács egy hét múlva ül össze. Ez alatt az egy
hét alatt tanácsaink... fordítsanak igen nagy gondot arra, hogy egy-
részt a versenyt még tovább szélesítsék, másrészt biztosítsák a vállal-
ások teljesítését. Karolják fel tanácsaink az olyan kezdeményezéseket
is, mint amilyent például a Baranya megyei Hird községben Dobrovotzky
József 14 holdas dolgozó paraszt indított. Dobrovotzky József a pécsi já-
rás állandó bizottságának elnöke, falujában megszervezte a "békeház"
mozgalmat. A jól teljesítő dolgozó parasztnak házáat "békeház" felirással
tüntetik ki.

/folyt.köv./

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 47. kiadás

1953. június 6.

16 óra 20 perc

/Az MTI új címe: I. Főm-utca 1. telefon: 159-490, 159-590./

/Eddig csaknem..... folyt./ k Bgy. M. Ká/TH No 11

De jelentős kezdeményezés indult Békés megyében is a mozókovácsházi járásban. Itt a dolgozó parasztok a Béko-Világtanács budapesti ülésére díszös felajánlási lapon üzenetet küldenek. Ezeket a lapokat az iskolás gyerekek készítik el.

A legutóbbi értékelés szerint az első tíz község a következő:
1./ Hagyárosbörönd /Zala m./, 2./ Szécsisziget /Zala m./, 3./ Diósd /Post m./, 4./ Jászkisér /Szolnok m./, 5./ Kallósd /Zala m./, 6./ Szandaszőlős /Szolnok m./, 7./ Kisfűzös /Heves m./, 8./ Fazekasboda /Baranya m./, 9./ Bodony /Heves m./, 10./ Valkó /Post m./.

A tíz legjobb járás: 1./ a zalaegerszegi, 2./ soproni, 3./ szarvasi, 4./ zalaszentgróti, 5./ keszthelyi, 6./ pétorvásárai, 7./ gödöllői, 8./ sárvári, 9./ törökszentmiklósi, 10./ tatabányai.

A megyék rangsora: 1./ Vas, 2./ Szolnok, 3./ Zala, 4./ Győr, 5./ Post, 6./ Veszprém, 7./ Nógrád, 8./ Komárom, 9./ Fejér, 10./ Heves, 11./ Tolna, 12./ Békés, 13./ Csongrád, 14./ Baranya, 15./ Somogy, 16./ Borsod, 17./ Szabolcs, 18./ Bács, 19./ Hajdu. /MTI/

- - -

A magasépítési és mélyépítési tudományos egyesület tagjainak tanulmányi kirándulása Sztálinvárosba

t Sz/KV/TH 11

A Magasépítési Tudományos Egyesület és a Mélyépítési Tudományos Egyesület szombaton tanulmányi kirándulást rendezett nagy békoművünk, a sztálinvárosi építkezések megtekintésére. A tervezésnél és a kivitelezésnél dolgozó műszaki vezetőkkel álló 400 tagú küldöttség egy része - a mélyépítők, elsősorban a gyárépítkezéseket, a nagykohót, a magasépítők a technikai negyed lakóház építkezéseit tekintették meg.

A tavasszal megkezdett technikai negyedben a most aránylag legfejlettebb módszereket alkalmazzák. A lakóházak szalagrendszerben, előregyártott falpillérekkel, előregyártott födémekkel és ugyancsak előregyártott gépészeti szerkezetekkel, víz-, gáz-, fűtés vezetőkkel épülnek. Az elkövetkező évek hatalmas lakásépítő programja csak a mainál fejlettebb módszerekkel valósítható meg. A tanulmányi kirándulásnak az is célja volt, hogy a tervezők és műszaki dolgozók az itt látottak alapján segítik a lakóházak gyorsabb, jobb, gazdaságosabb építését

/folyt.köv

Ko

MTI BELFÖLDI HIREK

B 48. kiadás

1953. június 6.

16 óra 35 perc

/Az MTI új címe: I. Fém-utca 1., telefon: 159-490, 159-590./

/A magasépítési és.... folyt./ t Sz/KV/TI LI

A látogatók megtekintették amint a toronydaru az egy méternél nagyobb faltömböket a magasba emeli és helyére illeszti. Megnézték az eddig gyártott legnagyobb méretű - több mint öt méter hosszú üreges födémlemléket, majd a gépi vakolást is. A márciusban megkezdett lakóházak egyikénél ugyanis már belül vakolnak, a másiknál a második emelet falait, a harmadiknál az első emelet falait emelik be.

Elmentek a vendégek az előregyártó telepre is. Megnézték a födémek vibráosztalon történő gyártását. Mindonütt nagy érdeklődéssel szemlélték a sztálinvárosi építők munkáját. Az egyik látogató, Hudi Lajos a 24/3-as vállalat diszpócsoro füzetébe felrajzolta az előregyártás szervezését, megfigyelte mennyi időig tart egy-egy elem gyártása. Mint később mondotta sok tapasztalatot szerez itt. Ők ugyanis a Keletmagyarországi Golyócsapágygyár építkezésén a napokban szerelik fel a vibráosztalt. Már elkészítették a gép elhelyezésének és munkafolyamatának terveit, s az ő építkezésükön összehasonlítja a két szervezési módot. Az előregyártás vezetőjét pedig két hétre Sztálinvárosba küldik, hogy az itt tapasztaltak alapján meggyorsíthassák a 24/3 vállalatnál a födémlemlék gyártását és eddigi elmaradásukat pótolják.

A látogatók megnézték az új lakóházak előregyártott díszítő-elemeinek készítését is, majd a városban sétálva építészeti szempontból megtekintették a már elkészült lakóházakat, megállapították, hogy az újabban épült lakóházak külső kiképzésében nagy fejlődés tapasztalható a szocialista-realista építészeti stílus kialakítása terén. /MTI/

9

- - -

A Ganz Kapcsolók és Készülékek Gyárának MO 60-as brigádja az első héten teljesítette a "péntek-mozgalom" keretében tett vállalását

i Ba/TI/TI LI

A Ganz Kapcsolók és Készülékek Gyárában először az MO 60-as brigád tagjai határozták el, hogy csatlakoznak a "péntek-mozgalom"hoz. Hogy adott szavuknak ereget tehessenek, kéréssel fordultak az öntődo dolgozóikhoz. "Ha ti ollátok bennünket kellő mennyiségű öntvónnyal, öt nap alatt tudjuk teljesíteni heti tervünket. Ezt vállaltuk, ti segítségeteket kérjük vállalásunk teljesítéséhez".

/folyt.köv./ Ko

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 49. kiadás

1953. június 6.

16 óra 35 perc

/Az MTI új címe: I. Fém-utca 1. telefonszám 159-490, 159-590./

/A Ganz Kapcsolók.... folyt./ i Ba/TI/TI Li

Az öntödében Réti Lajos, Szücs Sándor és Szászik Mihály formázók megbeszéltek: úgy látják el öntvényekkel az MO 60-as brigádot, hogy az ő munkájuk miatt ne legyen fennakadásuk az új mozgalom uttoróinak.

Szászik Mihály új módszerrel dolgozott ezen a héten. Időt kellett nyerni, hogy péntekig meg legyen a heti terv. Minden dolgozónak minden egyes munkadarabot saját ellenőrző számával kell eljuttatni az elszámolás és a selejt ellenőrzése miatt. A formaszekrény elkészülése után ütötték be ezt a számot a puha homokba óvatosan és mégis több esetben megsérült a homokforma. De sok időt is vett igénybe. Szászik Mihály a fém mintalapra, amellyel a homokot préselik, viaszt csepegtetett, ebbe a viaszba ütötte bele ellenőrző számát és a préselésnél már a szám negatívja is a homokformába nyomódott. Husz formaszekrény elkészítésének idejét takarították meg csak egy nap alatt. Így érték el, hogy napi 14 normaórát teljesítettek és pénteken a műszak befejeztével túlteljesítették heti tervüket.

Szászik Mihály munkamódszerét átvette Réti Lajos és Szücs Sándor formázó is, akik ugyancsak már pénteken teljesítették heti tervüket.

Az öntőde munkája miatt nem kellett állni az MO 60-as brigádnak. A hat tagú brigád vezetője Weber Ernőné sztahanovista műszerész hétfőn reggel rövid megbeszélést tartott a brigád tagjaival: A mai naptól kezdve úgy dolgozunk, hogy a pénteki műszak befejeztével jólonthossuk: elkészítettük heti tervünket, - mondotta akkor. A brigád tagjai lelkesedéssel fogtak a munkához és már a hétfői műszak után megmutatkozott, hogy az ígéretet tett követte. A fiatal Dobos Mária, Terjék Béláné, Gulyás János 150 százalékos teljesítményei igazolták ezt. A következő napokban sem lankadt a munka. Pénteken a műszak befejeztével számolni kezdett a brigád: elkészítettünk 120 darab MO 60-as, 40 darab MCO 120-as motorvédő automata kapcsolót. Ez több, mint egész heti előírázatunk volt. Teljesítettük vállalásunkat és már az első héten egy napos előnyt is szereztünk. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 50. kiadás 1953. június 6.

16 óra 40 perc

Az MTI új címe június 7-től: I. Fém-utca 1. Tel: 159-490, 159-590

A Rosenberg-házaspár szabadságáért!

k OBT PE KC Bc Szia

Egyre hatalmasabb méreteket ölt a magyar dolgozók felháborodott tiltakozása a békeharcos Rosenberg-házaspár ellen tervezett merénylet miatt. Az Országos Béketanácsához szombaton ismét nagy számban érkeztek újabb táviratok és levelek, amelyekben a magyar békeharcosok szabadságot követelnek a Rosenberg-házaspárnak.

"Mi, Siklós község békeharcosai, megdöbbenéssel értesültünk arról, hogy az Egyesült Államok bíróságának döntése halállal fenyegeti az ártatlan Rosenberg-házaspár életét. Követeljük, hogy semmisítsék meg a kivégzésről szóló határozatot! Szabadságot az ártatlanul elítélt Rosenberg-házaspárnak!"

A mosonmagyaróvári Mezőgazdasági Gépgyár dolgozói a következőket írják: "A Rosenberg-házaspár harcos kiállása és bátor magatartása még fokozottabb küzdelemre és harcra ösztönöz bennünket. Követeljük az életet az ártatlanul elítélt házaspárnak."

"Egységesen tiltakozunk a Rosenberg-házaspár tervezett kivégzése ellen és követeljük, hogy bocsássák őket szabadon" - írják a csátaljai gépállomás dolgozói.

Tiltakozó táviratot küldtek még: az IBUSZ, a kapuvári gépmű Vállalat, a gyömrői Vas- és Fém Ktsz, a Sztálinvárosi Kiskereskedelmi Vállalat, Poroszló község, a székesfehérvári Konfekció Vállalat, a tatabányai gépállomás, a Ruhaipari Tervező Vállalat, a Munkaerő-tartalékok Hivatala, a Malomgépgyár, Pilisvörösvár község, a kondorosi földművesszövetkezet, a miskolc-tapolcai üdülő, a karcagi vasútállomás, a lengyeli Mezőgazdasági Szakiskola, Pusztahencse község, a Villamoselőszeraló Vállalat, a Távvezetéképítő Vállalat, a Finom Bőrök Gyára, a Ferencvárosi Malom, a marcali állami erdőgazdaság, a hatvani Kiskereskedelmi Vállalat, Péteri község, a Tűzállóanyaggyár, az Országos Találmányi Hivatal, Albert-irsa község, a lillafüredi erdei vasút, az "Új Világ" szerkesztősége, az Állami Gazdaságok és Erdők Minisztériuma, ... a pécsi Finommechanikai Javító Vállalat dolgozói és még nagyon sokan mások. /MTI/

R

MTI BELFÖLDI HIRLAK

B 51. kiadás 1953. június 6. 16óra 43 perc
Az MTI új címe június 7-től: I.Fém-utca 1. Tel: 159-490, 159-590
A papirgyűjtő hetek vidéki eredményei

i vid SzB/CK/PE Li

Jól bevált módszerrel indította el a papirbegyűjtést a Borsod-megyei MEH szervezet

A Borsod-megyei földművesszövetkezetek megészerte széles körben szervezik a papir- és textilhulladék gyűjtési mozgalomát. A vasgyűjtésben élen járt több mint ezer uttörőpajtáshoz a MEH-hel együtt levelet intéztek, amelyben a papirgyűjtésben való részvételre hívták fel őket. Ezenfelül több mint ötszáz uttörő csapattal szerződést kötöttek. Az egyes uttörőcsapatok a szerződésben legalább öt kiló papir és három kiló rongy gyűjtésére tettek ígéretet. Kiss József, a József Attila-utcai általános iskola uttörőjének brigádja már az első nap 51 kiló papirt szállított a gyűjtőhelyre. A csapat nagy mennyiségű textilhulladékot is gyűjtött.

/ miskolci

A Borsod-megyei földművesszövetkezetek között a nyékládházai szövetkezettel párosversenyre lépett az ónodi szövetkezet. A gyűjtésbe bevonták a tömegszervezeteket, elsősorban a DISZ-t és az uttörőket. A papirgyűjtők minden egyes házban megmagyarázzák, hogy miért gyűjtik a papirt és azt is elmondják, hogy száz mázsa papir előállításához másfél hold erdő faállományának kitermelésére van szükség.

Nyékládházán már az első napon több mint három mázsa papirt és 51 kiló textilhulladékot gyűjtöttek. Mályi községben két mázsa papirt vittek a gyűjtőhelyre. Csóka József VII. osztályu uttörőpajtás négy tagu brigádjával az első napon hetven kiló papirt gyűjtött össze.

A balatonarácsi és csopaki földművesszövetkezet dolgozói 280 kiló papirhulladékot gyűjtöttek az első napon

A balatonarácsi és a csopaki földművesszövetkezetek boltkezelői a kirakatokban szemléltetően érzékeltetik a falu dolgozóival a papir- és textilhulladékgyűjtés jelentőségét. A kirakat egyik felében látható a papir- és textilhulladék, a másik részében a hulladékból készült jóminőségű írópapir, könyvek és ruhaanyagok.

Kovács József DISZ fiatal és Potocs Jánosné a papirbegyűjtési hetek első napján 60 kiló papirhulladékot és 15 kiló textilhulladékot gyűjtöttek össze. A szövetkezetek dolgozói a gyűjtés első napján 280 kiló papirt és fél mázsa rongyhulladékot gyűjtöttek.

/folyt. köv./ R

MTI BELFÖLDI HIREK

B 52, kiadás 1953. június 6.

17 óra 10 perc

/Az MTI új címe június 7-től: I. Fém-utca 1. Tel: 159-490, 159-590/

/A papirgyűjtő hetek. . . folyt./ i vid SzB/CK/PE Li

Az első napi eredmények után a gyűjtést tovább fokozzák. Balatonarácson vasárnap negyven DISZ-fiatal kapcsolódik be a gyűjtésbe.

Nádudvaron pénteken hét mázsa papirhulladékot gyűjtöttek

Hajdu-Bihar megye községeiben is már az első napon bekapcsolódtak a papirgyűjtésbe a DISZ-fiatalok és az uttörők. Nádudvaron a földművesszövetkezet DISZ-fiataljai először saját portájukon szedték össze a papirhulladékot. A délutáni órákban brigádokat alakítottak és ellátogattak a házakhoz. Megmagyarázták a dolgozóknak a papirgyűjtés jelentőségét. Amerre jártak mindenütt elmondták, hogy egy vagon papirhulladékból mennyi füzetet, könyvet lehet készíteni. Jó felvilágosító munkájuk alapján már az első napon összesen hét mázsa papirhulladékot gyűjtöttek össze. /MTI/

A közoktatás kiváló dolgozóinak kitüntetése

ö Bc/PE Sr Fné Bc M

A II. Országos Pedagógusnap alkalmából a "Közoktatás kiváló dolgozója" címmel tüntették ki a nevelés, az oktatás terén kiemelkedő munkát végzett pedagógusokat. A közgazdasági technikumok hat nevelőjének Bognár József belkereskedelmi miniszter, a mezőgazdasági technikumok tíz kiváló oktatójának pedig Erdei Ferenc földművelésügyi miniszter nyújtotta át a kitüntetést. A vegyipari technikumokban négy nevelő részesült a kitüntetésben.

Átadták a vegyipari miniszter vándorzászlaját

A veszprémi vegyipari technikum tanárai és növendékei szombaton vették át a vegyipari miniszter tanulmányi vándorzászlaját. A veszprémi vegyipari technikum 1949-ben kezdte működését. Az idén először kerülnek ki az iskola falai közül új technikusok, nyolcvan százalékban munkások és dolgozó parasztok gyermekei.

/folyt. köv./

Ko

MTI BELFÖLDI HIREK

B 53. kiadás 1953. június 6. 17 óra 50 perc

/Az MTI új címe június 7-től: I. Fém-utca 1. Tel: 159-490, 159-590/

/A közoktatás kiváló. . . folyt./ ö Bc-Sr/Fné/PE Bc M

Csabai István vegyipari miniszterhelyettes ünnepi beszé-
dében elmondotta, hogy a veszprémi vegyipari technikum hallgatói
és pedagógusai elsősorban a jó fegyveléssel érdemelték ki a kitün-
tető vándorzászlót.

S z o l n o k o n

az 1952/53-as iskolacévből kiváló munkát végzett huszonegy Szolnok-
megyei nevelő részestől kitüntetésben.

/folyt. köv./

megkezdődött a Történész Kongresszus. . . 10. folyt./ t KC/Tr/PE Mi Li

A kongresszus délutáni ülésén megjelent Rónai Sándor, a
Magyar Dolgozók Pártja Politikai Bizottságának tagja.

A délutáni ülésen Henryk Jablonski professzor, miniszter-
helyettes, a Lengyel Tudományos Akadémia Történettudományi Intézeté-
nek helyettes igazgatója tolmácsolta a lengyel tudósok üdvözlését.

- A Lengyelország és Magyarország közötti történelmi kap-
csolatok nagy múltú tekintenek vissza - mondotta többek között. -
- annak a történésznek, aki Lengyelország történetével foglalkozik,
- meg kell ismerkednie az önkéntes népeink történetével. Csupán néhány
- az azonban annak, hogy kialakultak azok a körülmények, amelyek le-
- tővé tették a szoros együttműködést, s ez a közös munka, amely a
- lengyel és magyar történészek között egyre szorosabbá válik, nagy-
- jelentőségű mindkét nép számára is. Kutatásaink célja, hogy feltár-
-juk a lengyel és magyar nép valóban forradalmi együttműködésének
- hagyományait, ezen belül elsősorban a munkásosztály együttműködésé-
-nek hagyományait. Ebből nőtt ki a Magyar Dolgozók Pártja és az Egye-
-sült Lengyel Munkáspárt vezetésével szocializmust építő népeink szo-
-ros, őszinte barátsága és együttműködése.

Henryk Jablonski befejezésül sok sikert kívánt a Törté-
-ész Kongresszus munkájához.

Ezután Josef Macek akadémikus, a Csehszlovák Tudományos
- Akadémia Történettudományi Intézetének igazgatója szólalt fel.

⌒ /folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

54. kiadás

1954. június 6.

18 óra — perc

Az MTI új címe június 7-től: I. Fém-utca 1. Tel: 159-490, 159-590/

Megkezdődött a Történész Kongresszus. . . ll. folyt./ t KC/Tr/PE Mi Li

- A Szovjet Hadsereg győzelmei tették lehetővé, hogy népeink rálépjenek a szocializmus építésének útjára. Ezeknek a győzelmeknek köszönhető, hogy kialakult a csehszlovák és magyar történészek közötti együttműködés. Mindkét ország történészei az egyetlen, valóban tudományos elmélet, a marxizmus-leninizmus alapján kutatják népeink történetét - mondotta. - A kongresszus feladata, hogy a szocialista történetírás szempontjából döntő kérdésekkel foglalkozzon. Mi azt kívánjuk, hogy a kongresszus sikerrel oldja meg feladatát és nyújtson segítséget a magyar népnek a szocialista építésben.

Josef Macek szavai után Esze Tamás, a Történettudomány kandidátusa tartotta meg előadását "A Rákóczi szabadságharc" címmel. Bevezetőben Rákóczi emlékirataiból idézett Esze Tamás: "Mindennemű cselekedetem célja egyedül a szabadság szeretete volt és az a vágy, hogy hazámat az idegen járom alól felszabadítsam. Bátorított és erősített az a szándék, hogy megérdemeljem a nép bizalmát és szeretetét". - majd így folytatta előadását:

- Kétszázötven esztendő fordulója van ezekben a napokban annak a nagy eseménynek, hogy a fejedelm néhány száz főnyi csapatával a Kárpátok szoros útjain elindult a Tisza felé, az Alföld tágas térségeire, ahol már várta a nép. Julius 18-án kelt át a Tiszán, s mire beült az ősz, csapatai elérték a nyugati határt. A kuruc sereg, melyet "Kis Albert hetven talpással indított áprilisban, májusban hétszáz, júniusban hétezer, decemberben hetven-ezer számra" növekedett. A magyar nemzet történetének egy egészen reménytelen szakasza után Rákóczi és a fegyvert fogó magyar nép szövetségéből kibontakozott történelmünk egyik legjelentősebb, dicsőséges és példaadásban gazdag eseménysorozata: a nagy kuruc szabadságharc.

A továbbiakban a szabadságharc előzményeit ismertette Esze Tamás, beszélt a Habsburg ház ellen feltámadó nemzeti ellenállás történetéről, Zrínyi Miklóstól egészen II. Rákóczi Ferencig. Kifejtette, hogy az embertelen török hódoltságot felváltó német elnyomás még kiméletlenebbül nehezedett az országra és a népre, mint az előbbi. A török harcokban és a kuruc küzdelmekben kialakult egy öntudatos, és aktív, jobbágy származású, vagy kishemesi eredetű, de jobbágysorba hanyatlott társadalmi réteg, amely nem tudta tetlenül nézni: mi történik a német katonaság és a kamara embercinek szörnyű uralma alatt Magyarországon és szervezni kezdte a népet.

/folyt. köv./

Ko,

MTI BELFÖLDI HÍRÉK

B 55. kiadás

1953. június 6.

18 óra 30 perc

/Az MTI új címe június 7-től: I. Fém-utca 1. Tel: 159-490, 159-590/

/Megkezdődött a Történetész Kongresszus. . . 12. folyt./t . . -cz/TI/PE
Mi Li

Ez a réteg: a szegénylegények népes tábora készíti elő II. Rákóczi Ferenc szabadságharcát bevezető népi kuruc témadásokat.

Ezután részletesen elemezte Esze Tamás a szabadságharc eseményeit, kifejtve, hogy a szabadságharc 1704 nyaráig terjedő első szakasza a siker jegyében állott. Beszélte Rákóczi diplomáciai munkásságáról, a franciákkal való szövethetés tervéről, erdélyi politikájáról, majd bőven ismertette a szécsényi országgyűlés határozatait. Kifejtette Esze Tamás, hogy a kuruc hadseregben Magyarország nem magyar anyanyelvű népei is harcoltak a közös ellenség ellen és különösen jelentős volt a szabadságharc számára a Kárpátalja ruszin népének hűséges és áldozatokban gazdag ragaszkodása. Ezután a szabadságharc katonai eseményeiről, a kuruc csapatok és a császári hadsereg harcmodoráról, majd az ónodi országgyűlésről, valamint Rákóczi és Nagy Péter kapcsolatairól beszélt részletesebben és előadása végén ismertette, hogy Károlyi Sándor esküje megszegésével, Rákóczi utasítása ellenére, hogyan kötött Szatmáron békét Pálffy János tábornaggal, a császár megbízottjával.

- A Rákóczi szabadságharc történelmünk egyik legnagyobb szabású, legtartósabb, legmerészebb cselekedete, a legnagyobb tömegeket magával ragadó vállalkozása volt, törekvéseiben és hatalmas erőfeszítéseiben összegezte a XVII. századot betöltő függetlenségi harcainknak - mondotta előadása befejező részében Esze Tamás. - Ha a szabadságharc győz, nagyszerű fejlődésnek indult volna el Magyarországon, mert a fejlődés kezdetei már benne megmutatkoztak, s ami benne különösen előre, a jövő felé mutatott: a tömegek, a jobbágyság odanézése, lelkes, önfeláldozó részvétele a nemzet nagy erőfeszítésében. A szabadságharc ereje elsősorban ezekben a népi tömegekben volt, s amikor a szabadságharc táborán belül a nemesi rendi érdekek kerültek tulsúlyba, sorsa megpecsételődött. Az új Magyarország, amelyért a kurucok vére is hullott Rákóczi csatáiban, a nagy évfordulón teljes szívvel ad tiszteletet a kuruc szabadságharc két legnagyobb hősének: a nagy fejedelmének és a névtelen kuruc katonának.

Az első korreferátumot Pach Zsigmond Pál Kossuth-díjas egyetemi tanár tartotta: "A nemzeti összefogás kérdése a Rákóczi szabadságharcban" címmel. Rámutat arra, hogy a XVII. századi függetlenségi mozgalom döntő kérdése az volt, hogy a birtokos osztály /folyt. köv./ Yo

MTI BELFÖLDI HIREK

B 56. kiadás

1953. június 6.

12 óra 40 perc

/Az MTI új címe június 7-től: I.Főm-utca 1. Tel:159-490, 159-590/

/Megkezdődött a Történelem Kongresszus. . .13.folyt./ PE Mi Li

tálynak a Habsburg-abszolútizmussal szembeforduló csoportja képes-e támaszkodni a parasztságra, merre-e igénybevenni a dolgozó tömegekben rejlő hatalmas forradalmi erőforrásokat, meg tudja-e teremteni az idegen elnyomással szemben azt a széles, a dolgozó tömegeken alapuló nemzeti összefogást, amely egyedüli biztosítója a nemzeti függetlenség kivívásának és megtartásának.

- A korreferátum kifejti, hogy a Rákóczi szabadságharcban - a parasztság, a szegénylegények kezdeményezésének érdekében és a parasztság lelkes harcának következtében, valamint Rákóczi céltudatos, feudális környezetét messze meghaladó nemzeti politikája következtében - létrejött ez a széles nemzeti összefogás: ez tette lehetővé a szabadságharc jelentős sikereit az első években.

- A szabadságharc hanyatlása jelentős mértékben éppen a nemzeti összefogás belső ellentmondásának kiéleződésével magyarázható, ami a feudális vezetés megszilárdulásának következménye volt. A feudális földesurak a fegyverben álló jobbágyoktól félve és a feudális kizsákmányolás fenntartása érdekében a hadak jó részének lefegyverzésére törekedtek a háború kellős közepén. A feudális osztályérdekek kiméretlen érvényesítése a parasztságot mind jobban elkedvetlenítette, a harckészségét ellankasztotta.

A feudális, az egyházi reakció minden eszközt megragadott arra, hogy megbontsa a szabadságharc tábort. Erre irányuló kísérletei, provokációi a felkelés utolsó éveiben különösen veszedelmesekké váltak.

A Rákóczi szabadságharc fő tanulsága, hogy a nemzeti összefogás csak akkor lehet igazán szilárd és megbonthatatlan, ha a dolgozó osztályok szövetségére épül, az ő érdekeikön alapul és kiméretlen harcot folytat a dolgozó nép minden ellenségével szemben.

Ezután Márkó Árpádnak, a történettudomány kandidátusának és Borus József aspiránsnak "A Rákóczi-szabadságharc hadművészete" című korreferátuma hangzott el:

/folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 57. kiadás

1953. június 6.

19 óra — perc

/Az MTI új címe június 7-től: I.Fém-utca 1. Tel:159-490-, 159-590/

/Megkezdődött a Történelész Kongresszus. . . 14.folyt./ PE Mi Li

A tizenhetedik század magyar hadművészete a török- és a Habsburg-ellenes honvédő harcokban fejlődött. A végvárak katonái, a hajduk és a huszárok rosszul felszerelve, fizetés nélkül tartóztatták fel és nem egy esetben szorították vissza a törököt. Sikereiket a néptől kapott támogatás, az idegen hódítóktól annyit szenvedett nép és hazá szeretéte, az úgy igazságába vetett hit és mesterségüknek a hadakozásnak állandó gyakorlása tette lehetővé. Ha kiemelkedő vezér került élükre, akkor nemcsak a török, de a legjobb császári hadvezérek sem tudták legyőzni őket. Bocskai hajdúi alig egy év alatt verték ki a Habsburg hadakat az országból; Bethlen hadserege a harminc éves háború idején európai hírnévvel szemben is megállta a helyét és soha nem szenvedett vereséget. E harcok főfegyverneme az erős, rendkívül mozgékony, hatalmas teljesítményekre képes lovasság volt, de az erdélyi fejedelmek a gyalogságot is igyekeztek minden lehető módon fejleszteni. I. Rákóczi György idején még a tüzérség is Komoly fejlettséget ért el.

Ezekben a függetlenségi harcokban magasszintű, sok győzelmet eredményező harcmód alakult ki. Az ellenség állandó nyugtalanítása, a felégetett föld taktikájának alkalmazása, az éjjeli rajtaütések, a döntés tudatos keresése bizonyítja, hogy a magyar hadászat és harcászat minden tekintetben fejlett volt, - sőt legnagyobb gyakorlati és elméleti művelője, Zrínyi Miklós idején, messze maga mögött hagyta mind a török, mind a Habsburg birodalom hadművészetét. A nép szerepét, a gyalogság jelentőségét, a kiképzés és fegyelem fontosságát felismerő Zrínyi nemcsak megalkotta a magyar hadtudományt, de fel is emelte azt a legfejlettebb európai országok színvonalára.

A tizenhetedik század európai hadművészete tetőpontját Gusztáv Adolfban éri el, akit Engels e korszak kiemelkedő lovas parancsnokának nevez. A hadművészet Gusztáv Adolf után valószínűleg csak az angol polgári forradalomban fejlődött tovább, és - ami rendkívül fontos, - Oroszországban, I. Péter idején. I. Péter az európai és az előző tapasztalatok felhasználásával, mindvégig önálló úton járva, az orosz hadsereget korszerű színvonalra emelte. Jó és a hadsereget valóban irányító vezérkart hozott létre, tábornokaitól és tisztjeitől megkövetelte az állandó ellenőrzést és a valószínűségi helyzet minden irányu szabványosítását. Bevezette az évenkénti toborzást, s ennek következtében szorosabb lett a hadsereg és a nép kapcsolata.

/folyt. köv./ Ko

MTI BELFÖLDI HIRLEK

B 58. kiadás

1953. június 6.

10 óra 11 perc

/Az MTI új címe június 7-től: I.Fém-utca 1. Tel: 159-490, 159-590/

/Megkezdődött a Történetész Kongresszus. . .15.folyt./ PE Mi Li

Háboruban az útközvetet tekintette a legfontosabbnak; ezt minden oldalról gondosan elő kellett készíteni. Könyörtelen intézkedéseket hozott az olyan nemesek ellen, akik nem akarták magukat a gyalogsági szolgálatnak és az új fegyelemnek alávetni. Mindezek eredményeként a 17. század végén még korszerűtlen orosz hadsereg I. Péter uralkodásának vége felé vetekedett a legjobb európai haderőkkel.

Az európai hadművészetnek ezt az állapotát a felkelő jobbágyok vezetését vállaló Rákóczi egyáltalán nem ismerte. Amikor 1703. június 16-án átlépte hazája határát, hogy a nép élén megkezdje igazságos, felszabadító háborúját, szinte semmiféle hadvezéri tudással nem rendelkezett, katonai tapasztalattal is alig. Több mint tizenöt évvel azelőtt élte át Munkács hősi védelmének éveit, majd tizennyolc éves korában, a rajnai hadszíntéren tett rövid látogatást. Mégis e felületes tapasztalatok birtokában is megkezdte a harcot, vállalta a haza szabadságáért fegyvert fogott jobb győtmégek vezetését.

Az előadás ezután Rákóczi kuruc hadseregének hadművelésével foglalkozott. Megállapította: a háború olyan állandóan ható tényezője, mint a parancsnoki kar szervezőképessége, a Rákóczi-szabadságharcban csak kivételes esetekben volt megfelelő. A dolog a gyáva, tehetségtelen, arisztokrata tábornokokon mulott. A szabadságharcban szerepet vivő 25 tábornok közül 8 volt gróf, 7 báró és csak tíz köznemes. Ezek a tábornokok nem lehettek alkalmasak a jobbágyokból álló, sok esetben éppen a nemesek ellen fegyvert fogott néphadsereg vezetésére. A szepesi német polgárból lett kiváló brigadéros, Czelder Orbán az önére jótól főtisztviselőre emelkedett Balogh Adám, a kölesdi szép győzelem kivívója és mindenekelőtt Bottyán János példája mutatja, hogy előző szabadságharcokhoz hasonlóan a kuruc szabadságharc is létrehozta a maga katonai vezetőit. Ha Rákóczi bátrabban támaszkodik ezekre az egyszerű köznemesekből, polgárokból, vagy éppen a népből lett tisztokra és katonákra, akkor nem hiúsultak volna meg Rákóczi meg tudta tervezni nagyszabású hadműveleteit, de elképzeléseit már nem tudta keresztülvinni. Legjobb tervei éppen feudális tábornokokkal szervezni és vezetni nem tudásán buktak meg.

Legyűszűn legjobbjai elgondolásai.

A kuruc szabadságharcban egyetlen olyan tábornok volt csupán, akire Rákóczi, bármikor bárhol bizton számíthatott: Bottyán János.

/folyt. köv./ TL

MTI BELFÖLDI HIREK

B 59. kiadás

1953. június 6.

20 óra 10 perc

/Az MTI új címe június 7-től: I. Fém-utca 1. Tel: 159-490, 159-590/

/Megkezdődött a Történetész Kongresszus. . .16.folyt./ PE Mi Li

Ez a török harcok iskolájában hadvezérré edződött hős helytállt a mások hibájából elvesztett csaták után is. Amikor 1705-ben a többször elvesztett Dunántul visszaszerzését kapta feladatul, ezt mintaszerű előkészítés után ragyogóan hajtott végre. Sikereit elsősorban a nép segítségének, kiváló szervező és vezetőképességének, katonai vitózségének és fegyelmezettségének köszönhette. Állandó feladatot végeztetett, minden nehézségen urrá tudott lenni. A Rákóczi-szabadságharc hadművészetének tetőpontját Bottyán 1705 és 1707 évi dunántuli hadjáratai jelentik.

1705-ben Bottyán nyílt, nagy erővel vívott csatákban vivja ki a döntést, 1707-ben erőt, kivált gyalogsága elégtelensége miatt portyázó hadviseléssel. Mindkét hadjáratát az ellenség állandó, rendszeres nyugtalanítása jellemzi. Ez egyben a különbséget is mutatja az Ocskay-féle rendszertelen, döntést kerülő, nagy alkalmasokat elszalasztó, öncélú portyákkal szemben. 1707-ben Bottyán három császári tábornagy és nyolc tábornok által vezetett császári haderőkkel szemben tartotta meg a Dunántult, neki magának nem hogy tábornokai, de még főtisztjei sem voltak. Jóformán csak Balogh Adánra támaszkodhatott. Rákóczi gyalogságot nem tudott neki küldeni, de tanácsaival mellette volt. A császári tulerővel szemben Bottyán a néphez fordult és fegyverbe szólította a 15 éven felüli "városi, falusi, nemes és nemtelen lakosok"-at.

Az 1707 évi dunántuli hadjárat azzal végződött, hogy "a Vak Bottyán vezette parasztseregek megfutamították az akkori idők legjobb osztrák tábornokainak csapatait". A Dunántul szilárdan a kurucok kezében maradt.

/más

Bottyán János tábornoknak a szabadságharc egész menetére befolyást gyakorló hadműveletei mellett a Rákóczi-szabadságharcnak szántalan pozitívuma van. A nyolc éven át folyó harcokban kiváló hősök születtek. Amikor népünk dicső elődei között Rákóczi korára emlékeznek, elsősorban a szomolányi, győrvári, kölesdi, sokezer névtelen kuruc hősről gondol. Az 1703-1711 között vívott harcokban tűntek ki az olyan hősök, mint Rátonyi János kapitány, aki hatvan hajduja élén 1707 október 10-től Szerényi császári sereggel szemben haláláig védte Görgey várát. Halála után a parancsnokságot Horváth György zászlótartó vette át, aki a hat hónapos ostrom után 1708 március 10-én a megmaradt hajduk élén kitört a tarthatatlanná vált várból. A hajduk keresztülvágták magukat az ellenségen, jelentkeztek Rákóczinál, aki előléptetéssel és kitüntetéssel köszönte meg vitéz hazafiságukat.

/folyt. köv./ KO

MTI BELFÖLDI HÍREK

B 60. kiadás

1953. június 6.

10 óra 15 perc

/Az MTI új címe június 7-től I. Fén-utca 1. Tel: 159-490, 159-590/

/Megkezdődött a Törvényész Kongresszus. . . 17. folyt./PE Mi Li

Rákóczi rövid idő alatt olyan hadsereget szervezett, amelyen addig nem volt a magyar történelemben. A kuruc hadsereg kezdetben néphadsereg volt, mely magyar jobbágyokból, ruszinokból, szlovákokból, románokból és délszlávokból állott. Nagy szerepet vittek a törökellenes harcok, valamint Thököly németellenes harcainak katonái, a kuruc gyalogság legjobb része. Voltak ezenfelül a császári hadseregből hazaszökött, a francia háboruban részt vett katonák és különböző külföldi alakulatok is. A nép tehát mindig döntő tényező volt ebben a hadseregben, eleinte még a vezetésben is.

A nép szerepe és a háború igazságos jellege meghatározta a hadsereg szellemét, amely kezdettől fogva felülmúlta a császáriakét. A kurucok harcát mindig az antifeudális követelések teljesítésének reménye lendítette előre. A jobbágyok azonban nem kaptak engedélyeket urcival szemben, így a katonák hazaszöktete és elszántsága nem növekedett, sőt a hazulról jövő feudális erőszakosságok hírére, valamint a hadseregből eltávozott jobbágyok erőszakos visszavitele következtében egyenesen csökkent. A gyalogság, mint fegyvernem megnövelését a megfelelő tisztek hiánya és az anyagi erőforrások korlátozott volta mellett elsősorban az akadályozta, hogy a parasztság a harcban nem volt kellő mértékben érdekelve.

Felbecsülhetetlen jelentősége lett volna az orosz segítségnek. A jól kiképzett, és fegyverezett orosz katonák, az orosz fegyver és a hadi tapasztalatokban gazdag, szervezni kiválóan tudó tisztek megjelenése az erőviszonyok nagyarányú eltolódását eredményezte volna Rákóczi javára. Nem I. Péterrel és katonáival, hanem a külpolitikai helyzetben az orosz-török háború alakulásán mulott, hogy ez nem következett be. Az orosz katonai segítség közvetett maradt, de meg volt annyiban, hogy Janus orosz tábornok csapatai 1710-ben bevonultak a szepesi tizenhárom városba és kiszorították onnan Lubnirski marsallt, a Habsburgok fegyveres támogatóját, aki I. Péter parancsára feloszlatta seregét. R

A Rákóczi-szabadságharc, történetünk feudális korszakának e legnagyobb, függetlenségi küzdelme bizonyítja, hogy a néphez közelálló vezetők, ha bátran támaszkodnak a népre, hatalmas eredményeket érhetnek el. Rákóczi nagyszerű elgondolásai meghiusultak akkor, ha megvalósításuk Károlyi, Pekri és más feudális, a néptől idegen urakon mulott. /folyt. köv./

MTI BELFOLDI HIREK

B 61. kiadás

1953. június 6.

20 óra 20 perc

/Az MTI új címe június 7-től: I. Fém-uta 1. Tel: 159-490, 159-590/

/Megkezdődött a Történelem Kongresszus. . 18. folyt./ PE MI LI

De mindig megvalósultak, valahányszor Botyán, Czelder, vagy más, a néphez közelálló, a népből jött vezetők készítettek elő végrehajtásukat. A Rákóczi szabadságharcot ez, a nép tízezreinek odaadó, Rákóczi vezetésével annyi fényes győzelmet eredményező harca teszi egyik legkiválóbb, leghősibb hagyományukká.

Heckenast Gusztáv Kossuth-díjas, a Történettudományi Intézet munkatársa "Rákóczi tevékenysége a gazdasági élet fejlesztése érdekében" címmel tartotta meg korreferátumát.

A török kiűzése után a Habsburgok gyarmatosító feudális abszolútizmusának súlyos igája nehezedett hazánkra. A bécsi udvar azt a sorsot szánta az országnak, hogy az iparosodni kezdő osztrák tartományok "kenyér-, zsír- és husbányája" legyen, s a császári kormánynak elsősorban Magyarország kifosztására volt gondja. A Habsburgok rabló uralkodóként pusztította az ország javait, rövid évek alatt koldussá tette Magyarországot.

A Habsburg iga lerázására 1703 tavaszán megindult Rákóczi szabadságharc sikereinek, a független Magyarország létének egyik legfontosabb előfeltétele ilyen körülmények között a gazdasági élet föllendítése, a termelőerők fejlesztése volt.. II. Rákóczi Ferenc közgazdasági tevékenységét a kuruc hadsereg igényei kielégítésének, a szabadságharc eredményes megvívásának szempontjai irányították. Az ország szegénysége, kifosztottsága, a nemesfémhányak alacsony terméshozama késztették őt arra, hogy a kuruc államháztartás alapjává a vármegyék és a királyi városok beleegyezésével 1704 elején kétmillió forint névértékben kibocsátott rézpenzt tegye meg. Ez volt az egyetlen lehetősége, hogy ne legyen kénytelen "adót követelni a néptől, amely saját lovával és fegyvereivel szolgált és önként adott élelmiszert". Az ezüstpénzzel egyenlő névértékű, de belső értéke szerint annak csak negyed részét érő rézpenz, a libertás, kibocsátásának eleinte igen kedvező hatása volt: az ország lakossága bizalommal fogadta és így lehetővé vált a hadseregben a rendszeres zsoldfizetés bevezetése, valamint a hadsereg felszerelését biztosító ipar megteremtése.

Rákóczi rendkívüli szervező tehetsége a gazdasági élet területén elsősorban a bányászat, a textilipar, a fegyver- és lőszergyártás, valamint a külkereskedelem irányításában mutatkozott meg. Az ország jelentős bányavidékei a szabadságharc folyamán többnyire kuruc kézen voltak.

/folyt. köv./ Ko

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 62. kiadás

1953. június 6.

20 óra 30 perc

/Az MTI új címe június 7-től: I. Fém-utca 1. Tel: 159-490, 159-590/

/Megkezdődött a Történeti Kongresszus. . . 19. folyt./ PE Mi Li

Először a máramarosi sóbányák szabadultak fel, 1703. augusztus 12-én a Habsburg uralom alól. Két nappal később működött már a kuruc sóbányavárosi szervezet, kárpótolta a nemzeti ügy mellé állt sóbányászokat a háború okozta káraiért és kifizette a munkásoknak a Habsburg uralom alatt visszatartott bérüket. Talán még a máramarosi sóbányáknál is nagyobb jelentőségű volt a Nagybánya-környéki és a felvidéki bányák birtoklása. Ezt az egykorúak is felismerték: a Garam-menti bányavárosokról állapította meg egy labanc kutató: "Míg a támadók ezeket birják, mindig lesz eszközük a háború folytatására."

Mint ahogy az ország mezőgazdasági vidékein a jobbágy-ság, a bányaterületeken a bányamunkásság fogadta a legnagyobb lelkesedéssel a szabadságharcot. A bányászok viszont - többnyire a Habsburg népeknemó uralommal együttérző idegen szakemberek - tartózkodóak voltak a nemzeti függetlenségi harccal szemben. Kőrmöcbányán még a kibányászott ezüst elrejtésére is kísérletet tettek; a nagybányai német bányászokat a kuruc bányavezetés megbízhatatlanságuk miatt nem is volt hajlandó átvenni. A Garam-menti bányavidéken pedig a velük szerzett rossz tapasztalatok következtében Rákóczi elrendelte, hogy a császári uralom idejéből ott maradt bányászokat kivétel nélkül bocsássák el.

A hazai ipar valamennyi ága közül a Rákóczi szabadságharc a dolog természeténél fogva a fegyver- és lőszergyártást, s az ennek alapjául szolgáló vasbányászatot és salétromfőzést lendítette fel a legnagyobb mértékben.

Nagy lépéssel haladt előre a szabadságharc idején a hadsereg egyenruháját előállító textil és bőrfeldolgozó ipar fejlődése. Rákóczi birtokairól rendelt jobbágyokat a posztócsináló mesteremberek, karmazsínkészítő török timárok mellé, hogy megtanulják a mesterséget. A fejedelem rendelkezésére létesített munkácsi posztócsináló üzem méreteire következtetni lehet abból, hogy 15 házban helyezték el s egy kallómalom állt az üzem rendelkezésére.

A Rákóczi szabadságharc ipara a hadsereg teljes szükségletét nem tudta kielégíteni. Fegyvert és lőszer is, de különösen posztót nagy mennyiségben kellett külföldről beszerezni. A behozatal elé azonban súlyos akadályokat gördített az ország kifosztott állapota. Az állami, vagy állami támogatással folyó külkereskedelem az ezüstpénz hiánya miatt elsősorban és főleg cserekereskedelem volt: pénzzel csak akkor fizettek az import-cikkekért, ha megszerzésükre más mód nem volt.

/folyt. köv./

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 63. kiadás

1953. június 6.

20óra 36 perc

/Az MTI új címe június 7-től: I.Fém-utca 1. Tel: 159-490, 159-590/

/Megkezdődött a Történelem Kongresszus. . .20.folyt./ PE Mi Li

Rákóczi Ferenc a szabadságharc megindításakor egy-két esztendő háborúra számított, gazdasági intézkedései is ennek megfelelőek voltak. Amikor azonban a nemzetközi helyzet kedvezőtlen alakulása következtében a háború elhúzódott, gondosan számba kellett venni és fel kellett használni a rendelkezésre álló összes jövedelemforrásokat. Az önálló kuruc államszervezet kiépítése során létesült az 1705-i szécsényi országgyűlésen a Gazdasági Tanács. Székhelye Besztercebányán volt. A Gazdasági Tanácsnak nagy jelentősége volt a szabadságharc belföldi erőforrásainak számbavétele és a fiskális birtokok igazgatása terén. A hanyatlás éveiben azonban már egyre kevésbé váltotta be a hozzáfűzött reményeket: a fejedelmi hatalom támaszából egyre inkább a szűk nemesi osztályérdekek képviselőjévé lett.

A szabadságharc utolsó éveiben egyre nagyobb jelentőségre tettek szert: a Rákóczi birtokok, úgy látszik, a háború terhe egyre inkább rajtuk nyugodott. A háború elhúzódása az államháztartásban is súlyos nehézségeket okozott. Az ország általános szegénysége hamarosan az eredetileg kétmillió forint rézpenz kibocsátási keret túllépésére kényszerítette a szabadságharc vezetését; ez nagyméretű inflációhoz vezetett, amit még fokozott a kereskedelemmel foglalkozó nemesek spekulációja és a császári pénzhamisító műhelyek tevékenysége. Rákóczi szigorú rendeletekkel igyekezett megakadályozni a rézpenz "böcstelenítését". 1706 végére - 1707 elejére nyilvánvaló lett, hogy az államháztartás addigi rendjét nem lehet tovább fenntartani. 1706 januárjában, a miskolci tanácsülésen Rákóczi még megakadályozta a jobbágyság megadóztatását, 1707-ben már Rákóczi sem látott más utat a szabadságharc folytatására, mint az adókivetést. Ezért az ónodi országgyűlés elrendelte a rézpenz 60 százalékos devalvációját és kivetett két és fél millió forint adót az ország lakosságára.

Az ónodi törvény végrehajtási utasítása vagyona után a nemességet is adózásra kötelezte, csupán személyük élvezett mentességet, tekintet nélkül arra, hogy katonáskodtak-e, vagy sem. A jobbágyságból személyükre szóló adómentességet csupán a tényleges katonák kaptak. A köztaherviselésnek - ha nem is mindenben következetes-törvénybe iktatása, a nemességnek a haza javára történő megadóztatása a nagy magyar szabadsághős, II. Rákóczi Ferenc nevéhez fűződik.

TL /folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 64. kiadás

1953. június 6.

20 óra 35 perc

/Az MTI új címe június 7-től: I. Fém-utca 1. Tele 159-490, 159-590/

/Megkezdődött a Történész Kongresszus: ...21. folyt./ PE Mi Li

II. Rákóczi Ferencnek a magyar gazdasági élet fejlesztése érdekében kifejtett sokoldalú tevékenysége jelentős eredményekkel járt. Allandó nyersanyag- és fegyverhiánnyal, az ország szegénységéből, kifosztottságából eredő súlyos pénzügyi nehézségekkel küzdve, nyolc hosszú esztendőn át lehetővé tette a kicsiny Magyarország függetlenségi harcát a hatalmas Habsburg birodalom ellen. Ez a nyolc év szakadatlan küzdelem volt annak érdekében, hogy hazánk kiemelkedjék abból az elmaradottságból, amelybe a török- és a Habsburg-hódítás évszázadai taszították. A fejedelem intézkedései, a gazdasági élet egyes ágainak a szabadságharc idején megmutatkozó fellendülése sejtetik, hogy a szabadságharc győzelme megszabadította volna hazánkat a gyarmati függésből, megnyitotta volna előttünk a szabad, polgári fejlődés útját.

történész

Heckenast Gusztáv Kossuth-díjas előadásával a Magyar Történész Kongresszus szombati ülése véget ért. /MTI/

A Magyar Nők Demokratikus Szövetsége táviratban üdvözölte a Nők Világkongresszusát

k MNDSz PE M

A Magyar Nők Demokratikus Szövetsége táviratban üdvözölte a Nők Világkongresszusát, amely pénteken nyílt meg Kopenhágában. A távirat szövege a következő:

"A magyar asszonyok milliói nevében üdvözöljük a Nők Világkongresszusát. Drága barátnőink, amíg Ti felelősségteljes munkátokot végzitek a kongresszuson, mi magyar nők felkészülünk arra, hogy segítsük a világ összes asszonyainak nevében hozott kongresszusi határozatok valóra váltását. Biztosak vagyunk abban, hogy a Nők Világkongresszusának munkája a gyermekekért, az emberiség béke és boldog jövőjéért, a nők újabb millióit fogja harcra lelkesíteni az egész világon.

Sok sikert kívánunk munkátokhoz. Forró harcra üdvözlettel

a Magyar Nők Demokratikus Szövetsége"
/MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B. 65.kiadás

1953.junius 6.

2 Óra 4 perc

/Az MTI új címe június 7-től: I., Fém-utca 1. Tel: 159-490, 159-590

A történetész Kongresszus külföldi vendégeinek előadásai

k KC/KV/HM Mi M

A Magyar Történetész Kongresszus alkalmából hazánkba érkezett külföldi vendégek közül többen előadást, illetve korreferátumot tartanak a kongresszuson.

J.V.Tarle akadémikus kedden délután 4 órakor "Az 1514-i magyar parasztfelkelés", A.M.Pankratova, a Szovjetunió Tudományos Akadémiájának levelező tagja szerdán délután 4 órakor "Az 1905-1907-i első orosz forradalom nemzetközi jelentősége" címmel tart előadást.

A lengyel vendégek közül Leon Grosfeld professzor június 7-én, vasárnap délelőtt korreferátumot tart "Az amerikai és angol imperialisták lengyelelles tevékenysége, 1918-1939" címmel. Henryk Jablonski professzor, miniszterhelyettes szerdán délelőtt tart korreferátumot "Belső harcok az 1830-i lengyel felkelés idején" címmel.

Az előadások és a korreferátumok helye: a Magyar Tudományos Akadémia díszterme /V., Akadémia-utca 2.I.em./ /MTI/

A Történetész Kongresszus vasárnapi programja

k KC/KV/HM M

Vasárnap délelőtt folytatódik a Magyar Történetész Kongresszus. Délelőtt 10 órakor Zsigmond László Kossuth-díjas a történettudomány kandidátusa tart előadást. Az előadás címe: "Az amerikai és angol imperialisták a magyar nép felszabadulása ellen /1919-1944/".

Az előadáshoz két korreferátum kapcsolódik. Magos György, a Történettudományi Intézet munkatársa ismerteti a nyugati imperialista hatalmak szerepét a Horthy-rendszer megszilárdításában, Leon Grosfeld professzor, a Lengyel Tudományos Akadémia Történettudományi Intézetének helyettes igazgatója pedig az amerikai és angol imperialisták lengyelelles tevékenységéről beszél./MTI/

TL

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 66.kiadás

1953.junius 6.

10 óra 40 perc

Országos értekezletet tartottak a belkereskedelm legjobb ujitóit
t VT/BM/KV/Re Szia

Szombat délután a Kereskedelmi és Pénzügyi Dolgozók Szakszervezetének székházában tartották meg a belkereskedelm legjobb ujitóinak első országos értekezletét. Megjelent az értekezleten Bognár József belkereskedelmi miniszter, Gondos István, a miniszter első helyettese, valamint Szemolka Ernő miniszterhelyettes.

Bujtor Lászlóné, a KPDSZ munkaverseny osztálya vezetőjének megnyitóját követően Ligeti László a KPDSZ elnöke tartott beszédet. Ismertette a belkereskedelm ujitómozgalmának addigi eredményeit és vizolta a szakszervezeti szervek ezzel kapcsolatos feladatait. 1952 elején a belkereskedelm területén mintegy 100 ujitó kör alakult meg s mind nagyobb számban nyujtanak be olyan ujitási javaslatokat, amelyeknek gyakorlati megvalósítása komoly összegű megtakarításokat eredményez népgazdaságunk számára.

A továbbiakban hangsúlyozta: az ujitómozgalomnak hozzá kell járulnia az anyagtakarékosság növeléséhez, mert ez lehetővé teszi az önköltség csökkentését. A kereskedelem területén - mondotta - óriási lehetőségek vannak az anyagtakarékosságra. Tíz és tízmilliókat lehet megtakarítani népgazdaságunk számára.

Beszéde további részében a belkereskedelem ujitó mozgalmának hiányosságaival foglalkozott az előadó. A szakszervezeti szerveknek döntő fordulatot kell végrehajtaniuk a tapasztalatcsere széleskörű megszervezésére, hogy egy-egy ujitó jó módszerei minél gyorsabban elterjedjenek a dolgozók legszélesebb tömegei között.

Ezután Bognár József belkereskedelmi miniszter előadására került sor. A miniszter nyomatékosan aláhuzta, hogy a kereskedelmi ujitások célja a dolgozó emberek nyugodt, jó ellátása, kulturált körülmények között. Ez azt jelenti, hogy feltétlenül törekedni kell az áruk választékának állandó bővítésére, az árualapok kiszélesítésére, a kereslethez való gyors alkalmazkodásra. A kereskedelemben minden munka, minden ujitás, a munkaverseny maga is a kereskedelem legfőbb célkitűzésének, - a dolgozók jó kiszolgálásának - van alárendelve.

Az eredményekről szólva a miniszter megállapította: az

/Az MTI új címe június 7-től: I.ker.Fém-utca 1.Tel.:159-490,159-590 /folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B.67.kiadás

1953. június 6.

2.06ra 6perc

/Az MTI új címe június 7-től: I.ker.Fém-utca 1.Tel.:159-490,159-590/

/Országos értekezletet...folyt./ t VT/BM/KV/HM Szia

elmúlt évhez képest ebben az évben jelentősen csökkentek a forgalmi költségek.

A miniszter ezután több példát említett meg a Szovjetunió belkereskedelmének újító mozgalmából, amelyeket már a Szovjetunió egész területén alkalmaznak.

Beszéde befejező részében a miniszter az újítómozgalom irányításánál és összefogásánál tapasztalható hibákkal foglalkozott, majd megjelölte az ezen a téren elvégzendő feladatokat. Az újítómozgalom továbbfejlesztésével meg kell valósítanunk az áruválaszték folytonos bővítését, a minőség javítását, a deficitess nyersanyagok pótlását. Meg kell valósítani a szállítások helyes megszervezését. Egyre újabb és újabb ételek, illetve italok készítése szükséges a mindinkább növekvő igények kielégítésének biztosítására. Mindezeket a feladatokat - jelentette ki végül a miniszter - csakis a szocialista hazafiság szellemében tudjuk megoldani, a Szovjetunió gazdag tapasztalatainak fokozott felhasználásával.

Az értekezlet második részében került sor a hozzászólásokra, majd ezt követte a jutalmak kiosztása. A jelenlévők élenjáró újítók közül tizen kapták meg "A belkereskedelem kiváló dolgozója" kitüntetést, tizenöt kiváló újító kapott dicséret oklevelet, ezenkívül kiosztottak számos más értékes jutalomtárgyat.

Az értekezlet résztvevői táviratot intéztek a Béke-Világtanács elnökségéhez, amelyben kérik, hogy minden erejével akadályozza meg az ártatlanul halálraítélt Rosenberg házaspár kivégzését.

A belkereskedelem legjobb újítóinak első országos értekezlete színvonalas ünnepi kulturműsorral ért véget. /MTI/

- . -

TL

Közföldi Hírek

M T I H I V A T L A L O S K Ö Z L E M É N Y E K

B.68. kiadás

1953. június 6.

20 óra ✓ 0 perc

/A közoktatás kiváló dolgozóinak... 2. folytat./ t Sr/HI/B

A pestmegyei pedagógusok legkiválóbbjainak

szombat délután ünnepélyes keretek között adta át a "Közoktatás kiváló dolgozója" kitüntető jelvényt és oklevelét Hárs Lajosné, a Pestmegyei Tanács Végrehajtóbizottságának elnökhelyettese.

Zilahy Lajos, a negykörösi tanítóképző igazgatója köszönte meg 13 kitüntetett nevelőtársa nevében is népi demokráciánk elismerését és ígéretet tett, hogy még jobb munkával hálálják meg dolgozó népünk bizalmát.

Az ünnepség résztvevői kitörő lelkesedéssel határozták el, hogy táviratot intéznek mindannyiunk bölcs tanítójához, a magyar nép első nevelőjéhez, Rákosi Mátyáshoz. A táviratban ígéretet tettek, hogy az ő iránymutató tanításainak szemellett tartásával, munkájukat tovább javítják.

Táviratot küldtek a pedagógusok a Béke-Világtanács titkárságához, ebben felenerlik szívüket a Rosenberg házaspár tervezett kivégzése ellen. Kérik a titkárságot, juttassa el erőlyes tiltakozásukat az Amerikai Egyesült Államok elnökéhez.

A békéscsabai Városi Színházban

négy Békés megyei pedagógusnak adták át a "Kiváló tanító", illetve "Kiváló tanár" kitüntetést és az ezzel járó háromezer forintos pénzjutalmat.

A "Közoktatás kiváló dolgozója" megtisztelő címet Békés megyében 16 nevelő nyerte el. /folyt.köv./

π

MTI BELFÖLDI HIREK

B 69. kiadás 1953. június 6. 11 óra 22 perc

Az MTI új címe június 7-től: I. Fém-utca 1. Tel: 159-490, 159-590/

J.V.Tarle szovjet akadémikus előadása a Történész Kongresszuson

t MS/B/PE M

A Történész Kongresszuson. Esze Tamás előadása után J.V.Tarle, a hazánkban tartózkodó kiváló szovjet történész tartott előadást.

- Kedves elvtársak! Egyrészt arról akarok beszélni, milyen véleményt alakít ki, milyen benyomást szerez egy külföldi történész a magyar nép nagy hősről, Rákóczi Ferencről. Másrészt pedig azzal a kérdéssel kívánok foglalkozni, hogy milyen kapcsolatok alakultak ki a magyar és az orosz nép között és bizonyos következtetéseket vonjak le - kezdte előadását J.V.Tarle.

- A legfontosabb következtetés az, hogy annak ellenére, hogy a két népet uralkodó osztályai szembeállították egymással, annak ellenére, hogy az orosz cári politika igen kegyetlen volt, a két nép között sohasem következett be teljes szakadás. Az orosz-magyar kapcsolatok történetét jó Rákóczi korával elkezdni, mert Rákóczi személyisége rendkívül érdekes. Rákóczira általában jellemzőek a magyar nép jótulajdonságai. A magyar nép kiváló fia volt és benne, mint egy vízcseppben a nap sugarai, úgy tükröződtek a magyar nép összes kiváló tulajdonságai. Ezenkívül egy talán mellékes, másodrendű jellemvonását szeretném kiemelni, azt a szerénységet, amely különösen a XVII. és XVIII. század fordulóján általában eléggé ismeretlen jellemvonás volt.

A történetírás, még a magyar történetírás sem tudta kellő mértékben felderíteni Rákóczi egyéniségének különböző jellemvonásait. Mint diplomata, Rákóczi igen kiváló volt. Ezt egyrészt az mutatja, hogy a belpolitikában milyen sikerei voltak, hogy sikerült a kuruc csapatok mellé, amelyeket a nép, a parasztság támogatott, a nemesség egyrészt is megnyernie és általában sikerült olyan egyetemeset létrehozni, amely másoknak, akik szintén kiváló képességekkel rendelkeztek, de nem olyan kiváló diplomata-képességekkel, mint ő, nem sikerült. Diplomáciai tevékenységéből két-három mozzanatot szeretnék csak kiragadni. Rákóczi az országon belül biztosítani tudta a kellő katonai támszt.

/folyt. köv./

K

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 70. kiadás

1953. június 6.

21 óra 56 perc

/Az MTI új címe június 7-től: I.Fém-utca 1. Tel: 159-490, 159-590/

Időjárásjelentés

& P E M

A Meteorológiai Intézet jelenti június 6-án, szombaton este 21 órakor:

Melegszik az idő

Spanyolország felett kialakult ciklon hatására meleg levegő áramlik Középeurópa és a Balkán fölé. A hűvösebb levegő így lassan északra szorul és Skandinávia nyugati partjai mentén dél felé igyekszik előre törni.

Hazánkban szombaton a délutáni órákra már országsszerte megszűnt az eső, s megindult a felmelegedés. A hőmérséklet általában 20-24 fokig emelkedett. Csupán Miskolcon mértek 17 fokot. Budapesten szombaton 21 órakor a hőmérséklet 18 C fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 762 mm, gyengén emelkedő irányzatú.

Várható időjárás vasárnap estig: változó felhőzet, néhány helyen eső. Mérsékelt déli-délkeleti szél. A hőmérséklet fokozatosan emelkedik.

Várható hőmérsékleti értékek Budapestre: Vasárnap reggel 15-17, délután 23-25 fok között. /MTI/

TL

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 71. kiadás 1953. június 6.

21 óra 10 perc

/Az MTI új címe június 7-től: I. Fém-utca 1. Tel: 159-490, 159-590/

/J.V. Tarle szovjet akadémikus. . . I. folyt./ t MS/PE M

Azzal az ellenséggel szemben azonban, amellyel neki harcolnia kellett, ez a belső támasz nem volt elegendő. Külső támaszra kellett gondolnia, külső szövetségre kellett törekednie. Ebben a szövetséges-keresésben Rákóczi mindenfelé megpróbálkozott, szövetséget kötni mindazokkal, akik a Habsburgokkal ellenséges viszonyban álltak. Természetes, hogy elsősorban az uralkodókkal kellett szövetséget keresnie, mert hiszen ebben az abszolutisztikus korszakban az ő magas állásában lévő embernek külföldi vonatkozásban elsősorban az uralkodók felé kellett a kapcsolatokat keresnie. Ezért a legnagyobb európai uralkodókkal próbált kapcsolatot teremteni, így elsősorban XIV. Lajossal.

XIV. Lajos, a maga hódító, agresszív külpolitikájában számos nehézséggel küzdött, amelyekből kiutat kellett keresnie és számos ellensége akadt, többek között egyik leghatalmasabb ellensége a Habsburg-ház volt. Ezekből a nehézségekből XIV. Lajos szintén szövetségesek keresésével próbált kiutat találni. XIV. Lajos elutasította Rákóczi szövetségi ajánlatát, a "legkeresztényibb" király nem tehetné meg és nem akarta azt megtenni, hogy valamiféle "parasztlázáddal" szövetkezzék. A későbbiekben azonban XIV. Lajosnak korlátoznia kellett igényeit. Terveim meggyúsultak és ezért már nem is lehetett megfelelő szövetséges Rákóczinak.

Ekkor új lehetőség kínálkozott, egy másik hatalmas európai uralkodó, aki nem kevésbé kegyetlen és agresszív háborukat folytatott. Ez XII. Károly svéd király volt. XII. Károly azonban összecsapott Oroszországgal és erre az összecsapásra az erejéből már nem tellett. XII. Károly sem volt hajlandó a szövetkezésre, mert nem tartotta eléggé megbízhatónak és szilárdnak Rákóczi csapatait. A későbbiekben őt is, mint XIV. Lajost keserű csalódás érte és a magyar történetírásnak talán utólagos elégtételül szolgálhat, hogy végeredményben mindkét uralkodó, aki elutasította Rákóczi szövetkezési ajánlatait, később keserűen megbánta, hogy annak idején ezeket az ajánlatokat nem fogadta el.

Rákóczi új szövetséges után nézett, olyan szövetséges után, aki fejével magasabb volt valamennyi eddigénél, akivel a szövetkezés lehetőségeit kereste. Ebben az esetben még csak nem is Rákóczi volt az, aki a kezdeményező lépéseket megtette, hanem maga Nagy Péter cár, aki egyáltalában nem törődött azzal, hogy Rákóczi egy parasztfelkelés élén áll. Nagy Péter sokkal nagyobb

/folyt. köv./

Ka

MTI BELFÖLDI HIREK

B 72. kiadás

1953. június 6.

21 óra 19 perc

/Az MTI új címe június 7-től: I. Fém-utca 1. Tel: 159-490, 159-590/

/J.V.Tarle szovjet akadémikusa. . . 2.folyt./ t MS/PE M

és sokkal jobb diplomata volt annál, hogysem ilyen kérdések befolyásolták volna.

A továbbiakban J.V.Tarle utalt Nagy Péternek arra az ajánlatára, hogy Rákóczi foglalja el a lengyel trónt, majd megalapította, hogy azok a későbbi sikerek, amelyeket Nagy Péter a svédek elleni háborúban elért, már nem segíthettek Rákóczin.

/-/ezt követő

- Ez a diplomáciai kapcsolat a magyar és az orosz nép között - folytatta szavait J.V.Tarle - mindkét fél számára előnyös szövetkezés formájában történt meg. Az /-/-/ közvetlen érintkezés a magyar és az orosz nép között az 1848-49-es háború volt. Még a cári kémrendszer ellenére is - hangsúlyozta J.V.Tarle, - az orosz hadseregben igen nagy volt a magyarbarát hangulat s nem csak a közlegény soraiban, de a tisztek, sőt a tábornoki kar egy részében is olyan hangok hallatszottak, hogy sokkal jobb lenne az osztrákok ellen menni és a magyarokkal együtt megverni az osztrákokat. - J.V.Tarle befejezésül a szovjet és a magyar nép kapcsolatairól beszélt.

A kongresszus résztvevői feszült érdeklődéssel hallgatták J.V.Tarle felszólalását és percekig tartó tapsal ünnepezték a kiváló szovjet tudóst. /MTI/

- - - - -

A "Pomádé király" bemutatója az Operaházban

/közönség

t Bo/B/PE M

Az Operaházban szombaton este mutatták be Ránki György zeneszerzőnek Andersen meséje nyomán, Károlyi Amy szövegére írt "Pomádé király" című zenés komédiáját. A bemutató előadásán megjelent Farkas Mihály hadseregtábornok, honvédelmi miniszter, Hidas István, Házi Árpád, a minisztertanács elnökhelyettesei, a Magyar Dolgozók Pártja Politikai Bizottságának, a minisztertanácsnak több más tagja, a politikai, gazdasági és kulturális élet számos más vezető személyisége. Részt vettek az előadásban J.D.Kiszjeljov, a Szovjetunió budapesti nagykövete, Huan Cen, a Kínai Népköztársaság budapesti nagykövete s a többi baráti állam budapesti diplomáciai képviselői. Jelen volt az előadásban a Magyar Történelem Kongresszusra hazánkba érkezett szovjet tudós-küldöttség és a többi külföldi küldöttség több tagja. A /-/-/ élénk tetszéssel fogadta az előadást, s hosszantartó tapsokkal ünnepelte a zeneszerzőt, s jutalmazta az együttes teljesítményét. /MTI/

Ka

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B. 73 kiadás

1955. június 6.

22 óra 30 perc

/A közoktatás kiváló... 2. folyt./

Mi Li B

A miskolci

iskolák növendékei szombaton különösen nagy szeretettel vették körül pedagógusainkat. A Déryné színházban gyűltek össze Miskolc és Borsod megye pedagógusainak, nevelőinek legjobbjai. Apró óvodások, piros nyakendős utörő-pajtások, DISZ-esek, ipari tanulók, honvédek, majd az MNSZ asszonyok virágokkal üdvözölték a nevelőket. Iván István, a megyei tanács elnöke ünnepi beszéde végén hatalmas tapsvihar közben osztotta ki 19 erre érdemes Borsod megyei pedagógusnak a "Közoktatás kiváló dolgozója" kitüntetést és a velejáró pénzjutalmat. Tóth Dezső, a miskolci városi tanács elnökhelyettese ezután a miskolci pedagógusokat jutalmazta meg.

Ezután Dervas József közoktatásügyi miniszter szólott fel. - A pedagógusok ünnepe annak jelképe - mondotta többek között - hogy szocializmust építő népi demokraciánkban olyan magasrendű a pedagógusok becsülete, amilyenre a múltban nálunk soha sem volt példa, s amilyen a kapitalista országokban nem is lehetséges. De nemcsak a pedagógus-munka és a pedagógusok megbecsülése nőtt meg, hanem mérhetetlenül megnőtt a pedagógusok felelőssége is. Hiszen negymértékben rojtunk, pedagógusokon mulik, hogy a felnövekvő ifjú nemzedék a kommunista erkölcs szellemében növekedjék, s a marxizmus-leninizmus világnézetével felfegyverkezve folytatója tudjon lenni hozánk felvirágoztatásában a szocialista Magyarországnak felépítése hatalmas munkájának.

A továbbiakban utalt Sztálin elvtárs zseniális művének megállapításaira, a szocializmus gazdasági alaptörvényére. Kijelentette, hogy szocializmust építő hozánkban a közoktatásügy jelentősége napról-napra nő. Már a Népfront választási programjában is kiemeltül a második öt éves terv fővonala: felun a nyolcosztályos általános iskola, városban, s a nagyipari központokban a középiskola kötelező elvégzése - minden gyermek számára. Oriási feladat ezt egy megvalósítani, hogy a mennyiségi növekedés ne hozzon magával minőségi romlást, hanem feladataink mennyiségi növekedésével együtt állandóan növeljük közoktatásunk eszméi, oktató, nevelő színvonalát. Hangoztatta ezután, hogy a mostani iskolai évre a pedagógusok számára adott egyik fő feladat: az iskolai nevelés színvonalának, az erkölcsi, politikai nevelés színvonalának emelésének feladata nem egy éves, hanem állandó feladata pedagógusainknak.

Végül az iskolai oktatás és a nevelőmunka egyik fogyaté- kosságáról, az iskolában tanultak és a valóságos élet közötti eleven kapcsolat még mindig fellelhető hiányosságáról szólt. Van ugyan fejlődés ezen a téren, de ez még mindig nem elegendő. Ha azonban - mondotta - pedagógusaink fokozatosan részt vesznek a társadalmi munkában, mindenekelőtt a kultúrforradalom iskolán kívüli munkájában, ekkor a való élet rengeteg olyan elemét tudják bevinni az iskolai pedagógiai közé, ami /Folyt. köv./

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 74. kiadás

1953. június 6.

22óra 32perc

/ pedagógusok feladatairól... 3. folyt. / B

termékenyíti az egész oktató nevelő munkát. Ezért felhívom az ilyen-
féle társadalmi munka minél aktívabb folytatására pedagógusaink figyel-
mét.

A miniszter beszéde után Kovács Sándor, a megyei pártbizottsá-
g agit. prop. tiskára köszöntötte a pedagógusokat, akiknek névben Szabó
András, a megyei tanács oktatási osztályának vezetője tett fogadalmat
arra, hogy a megye pedagógusai a jövőben még nagyobb lelkesedéssel és még
kedélyebben vesznek részt a békeheróban, s az ifjúság öntudatos, hazafi-
as nevelésében.

A második pedagógus nap alkalmából

Egerben

Az oktatási szervezeti székház nagytermében gyűltek össze a város és a megye
pedagógusai, ahol Pap József, a megyei tanács elnöke mondott ünnepi
beszédet, majd tíz pedagógusnak adta át a "Közoktatás kiváló dolgozója"
című kitüntetést, a velejáró oklevelet és pénzjutalmat.

Az ünnepi gyűlésen megjelent és felszólt Hód Adalár egye-
tlen tanár, aki pártunk és kormányunk névben üdvözölte Heves-megye
pedagógusait.

A lelkes ünnepségen pártunk és kormányunk megbecsülése,
szereplő gondoskodása azzal is kifejezésre jutott, hogy a 10 kiváló pe-
dagóguson kívül csupán Egerben több mint 60 pedagógus kapott pénzjutal-
mat jó munkája elismerésül.

Szombathely

Ünnepi díszet öltött június 6-án a szombathelyi városi kul-
túrterem. Vörös és nemzetiszínű lobogók, dré périák díszítették az
emlékvényt, ahol az elnökség tagjai Kovács József, közoktatásügyi minisz-
ter helyettes, a megye vezetői és több kiváló tanár, zenitő foglalt he-
lyet. Az emlékvény körül kitüntetett uttorók álltak dísz őrséget. Előd Er-
zsebet, a megyei tanács oktatási osztályának vezetője nyitotta meg a
közgyűlést. Az ünnepi beszédet Dióssi György, a megyei tanács végrehaj-
tásbizottságának elnöke mondta. A beszéd után óvodások, uttorók virágcsok-
rokkal köszöntötték Vas megye pedagógusait és az elnökség tagjait.

Az ünnepségen felszólt Kovács József elvtárs, a közokta-
tásügyi miniszter helyettese is.

Ezután kiosztották Vas megye pedagógusainak a kitüntetés-
kötet, a "Kiváló zenitő" címet és velejáró pénzjutalmat.

Kaposváron

A városi Színházban rendezett ünnepségen Jóbóru Magda, a közoktatás-
ügyi miniszter első helyettese mondott beszédet. Beszéde első részében
/ folyt. köv. /

π

M T I B E L F O L D I H I R E K

B 75. kiadás 1953. június 6. 22 óra 35 perc

/Az MTI új címe június 7-től: I. Fém-utca 1. Tel: 159-490, 159-590/

/A pedagógusok feladatairól. . . 4.folyt./ vid PE M

foglalkozott a kitüntetett Somogy-megyei pedagógusok munkájával. Ismertette azt a nagyszerű programot, amelyet a második ötéves terv tűz pedagógusaink elé.

- Pedagógusaink ma már világosan látják - mondotta a többi között, - hogy a közoktatás fejlesztése szerves része a szocialista építésnek. Somogy megye pedagógusai az elmúlt esztendőben jó munkát végeztek. Ez a Pedagógus Nap, amelyen pártunk, kormányunk, dolgozó népünk, ifjúságunk fokozott megbecsüléssel és szeretettel fordul pedagógusaink felé, serkentsen a további jó munkára, a pedagógusok segítsék felnőtt dolgozóink kulturális fel-emelkedését is, harcoljanak velük egy sorban mindenütt, ahol hazánk jólétének, szabadságának és békéjének ügyéről van szó.

Ezután Dani Imre, a Somogy-megyei Tanács végrehajtó-bizottságának elnöke átnyújtotta tizenkét pedagógusnak "A közoktatás kiváló dolgozója" jelvényt, oklevelet és a vele járó pénz-jutalmat.

/MTI/ Az ünnepség az Internacionálé eléneklésével ért véget.

- - - -

A szolnoki Állami Szigligeti Színházban

i vid T/B/PE M

szombaton este mutatták be Magyarországon először Peter Karvas csehszlovák író "Mi történt a mi utcánkban" című vígjátékát.

/MTI/

ko

- - - -

V é g e